Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 123 (2125) ♦ Четвер, 8 липня 1999 року ♦ Ціна договірна

8 липня

✔ 1659 р. Гетьман Виговський розгромив московське військо під Конотопом.

✔ 1709 р. Відбулася Полтавська битва.

✔ 1918 р. Створено Державний сенат Української держави — вищу судову інституцію.

✔ 1997 р. У Мадриді підписано Хартію про особливе партнерство між Організацією Північноатлантичного договору та Україною.

Основні пріоритети: агропромисловість, енергетика, наука і освіта

З виступу Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка на семінарі керівників прес-служб Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, Київської і Севастопольської міських рад

Шановні учасники семінару!

Тема розмови, на яку вас запрошено, надзвичайно важлива й актуальна: «Самоврядування — невід'ємна складова влади народу». Недаремно ж Конституція України, яка проголошує нашу державу демократичною, соціальною і правовою, містить цілий розділ — XI, де виписано основні засади місцевого самоврядування. Адже без самоврядування, без врахування думок, настроїв, конкретних інтересів жителів міста, села, тобто народу, ні про яку демократію, ні про яку соціальну й правову державу, ні про яке народовладдя не може бути й мови.

(Закінчення на 2—3-й стор.).

У комітетах Верховної Ради

Любити природу стане матеріально вигідно

На виїзному засіданні **Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування і ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи** у Слов'яногорську Донецької області розглянуто хід підготовки донецького екологічного проекту, який здійснюватиметься за сприяння Світового банку. Передбачено створення фонду охорони навколишнього середовища, з якого фінансуватимуться проекти, спрямовані на істотне зменшення забруднення довкілля промисловими підприємствами. Одним із завдань регіонального екологічного проекту є розв'язання проблеми відходів — і побутових, і промислових, а також зміцнення структур управління охорони довкілля. Учасники виїзного засідання відзначили, що унікальний досвід Донеччини стане моделлю для розв'язання екологічних проблем в інших регіонах України.

СПЕКА: полегшення не буде

Другий місяць поспіль країна плавиться в доменній печі під назвою «літо». Не рятують прохолодні напої, близькість Дніпра, вода в якому нічим не відрізняється від кип'яченого молока, навіть дратує. А будь-яка згадка про ласий шматочок цивілізації на ім'я кондиціонер сприймається як особиста образа.

(Закінчення на 11-й стор.).

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

99 Вибори

Найбільше підписів зібрано за Олександра Ткаченка

Учора довірені особи претендента на кандидата у Президенти України Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка, висунутого Селянською партією, здали до ЦВК підписні листи. За інформацією прес-служби Центрвиборчкому, заявлено 538 папок, в яких було 104 тисячі 603 підписні листи з 2 мільйонами 48 тисячами 168 підписами громадян України. Це найбільша кількість, яку досі заявляли претенденти на кандидата у Президенти. Голова Селянської партії Сергій Довгань, який брав участь у передаванні підписних листів до ЦВК, висловив упевненість, що великої кількості відбракованих підписів не буде, бо штаб претендента уважно перевірив документи.

Як повідомили у прес-службі ЦВК, уже перевірено близько 40 відсотків підписів, зібраних за претендента на кандидата у Президенти Євгена Марчука.

А на сьогодні заявлено про передачу до ЦВК підписних листів за Олександра Мороза.

У номер

Закриття з компенсацією

Сьогодні очікують приїзду в Україну для проведення консультацій на найвищому рівні канцлера ФРН Герхарда Шредера. Під час переговорів у Києві обговорюватимуть питання про участь Німеччини у фінансуванні добудови компенсуючих потужностей. Президент України напередодні візиту Шредера недвозначно дав зрозуміти: Київ на це не піде, не закриє Чорнобильську АЕС до 2000 року, якщо «велика сімка» не надасть кошти на добудову компенсуючих потужностей.

Обговорюватимуть також інші проблеми, зокрема процес інтеграції України в Європу.

Врожай-99

Жнива за попередоплатою

Очікується, що в Україну для проведення жнив надійде 500 тис. тонн азербайджанського дизельного палива, з них 150 тис. тонн — у липні. Господарства отримуватимуть «горючку» на умовах товарного кредиту з попередоплатою не менш як 50 відсотків його вартості.

Вітчизняний стиль

Оптимістичні проводи

Перша промислова партія вітчизняних зернозбиральних комбайнів «Славутич» вийшла за ворота Херсонського комбайнового заводу. П'ятдесят агрегатів відправлено на лани Миколаївської, Запорізької, Донецької, Чернігівської та інших областей.

Церемонія проводів була досить урочистою — з присутністю високих службовців і виголошенням промов. Та найбільше радості заводчанам додавало усвідомлення, що вигорьована програма вітчизняного комбайнобудування нарешті зрушила з місця.

Фото Олександра КРЕМКА.

❍ *На нафтобазі ВАТ «Суминафтопродукт» стався вибух у резервуарі, де було близько 300 літрів бензину; внаслідок пожежі постраждало чотири працівники підприємства.*

❍ *У Києві підписано контракт про спорудження на ЧАЕС до 2003 року «сухого» сховища відпрацьованого ядерного палива.*

P.S.

Село чекає на пальне

! У номер

✔ Санкт-Петербург

Хто миротворець — ОБСЄ чи НАТО?

У ході першої частини восьмої щорічної сесії ПА ОБСЄ основна дискусія розгорілася довкола проблеми, яка хвилювала і продовжує хвилювати Європу, — подій у Югославії. У виступах представників різних парламентів, у запитаннях до голови ОБСЄ пана Кнута Воллебека лунала тривога: конфліктом у Косово напруженість на європейському континенті може не вичерпатися. Аналогічні події загрожують і Чорногорії. Саме під цим кутом зору і оцінювали учасники ПА діяльність ОБСЄ як миротворця і гаранта безпеки в регіоні. А чи потрібні взагалі міжнародні організації безпеки, коли життєво необхідні для Європи рішення приймає військовий блок? У чому призначення ОБСЄ, коли не вона, а НАТО бере на себе роль миротворця? Ці запитання пролунали в доповіді «господаря» форуму — голови Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації Геннадія Селезньова. Росія, вважаючи, що косовська криза оголила слабкість ОБСЄ, виступила за перетворення її на повноцінну міжнародну організацію із власною правовою базою, оперативними консультативними органами. А також за те, щоб іще підвищити роль ПА в структурі ОБСЄ, щоб Рада міністрів ОБСЄ перед прийняттям найважливіших рішень враховувала думку ПА. Те саме пропонує і голова ПА ОБСЄ пані Хелле Дайн.

Без нових формувань

Перший заступник Голови Верховної Ради А. Мартинюк так оцінив діяльність ОБСЄ: «На жаль, ОБСЄ не сказала свого слова і не змогла втрутитися в ті події, які розгорталися на Балканах, і не виконала своєї місії. Водночас, без сумніву, жодна держава, в тому числі й Україна, не піде на те, щоб підтримати позицію щодо розпуску ОБСЄ».

На думку керівника української делегації, при такому розмаїтті політичних поглядів на сесії ПА прийняти рішення буде складно. Україна виступає за збереження принципу прийняття рішення ПА консенсусом.

Однією з проблем української делегації щодо ПА ОБСЄ, як і до МПА, РЄ, вважає перший заступник Голови Врховної Ради А. Мартинюк, є те, що делегація не має єдиного погляду на розвиток того чи іншого процесу (сформована пропорційно від фракцій). Він пропонує, щоб надалі перед виїздом делегації сесія приймала певні рекомендації.

Одностайно нереальною вважають члени української делегації пропозицію про створення збройних формувань ОБСЄ і сил безпеки, які можна було б направляти в певні регіони для підтримання миру й порядку. Адже для створення таких підрозділів необхідні величезні гроші. Держави — члени НАТО розглядають цю пропозицію як намагання створити якусь альтернативу альянсові. І навряд чи це допустять.

Взаємовигідна інтеграція

«Проблема з МПА країн СНД у нас знята, і політичні опоненти заспокоїлися. Ми не втратили ніякого суверенітету від вступу України до МПА», — наголосив перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк під час зустрічі з головою сенату Республіки Казахстан Омірбеком Байгельди на восьмій сесії ПА ОБСЄ у Санкт-Петербурзі.

А. Мартинюк поцікавився, наскільки виправдовує себе існування в Казахстані двопалатного парламенту. О. Байгельди вважає, що двопалатність виправдала себе, викорінивши в парламенті політиканство. Нижню палату обирають виборці, верхню — депутати місцевого рівня. Перший заступник Голови Верховної Ради України висловився за проведення парламентських виборів у нашій державі лише за партійними списками. Він аргументував це своєму співрозмовникові тим, що більше 100 депутатів купили собі місця у Верховній Раді. А. Мартинюк також назвав помилкою те, що не дуже розведені в часі парламентські та президентські вибори. Перший заступник глави українського парламенту наголосив на потребі економічної інтеграції обох країн.

Юліана ШЕВЧУК.

Білі ночі Санкт-Петербурга.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Основні пріоритети: Зніміть полуду з очей

З виступу Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка на семінарі керівників прес-служб Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних та Київської і Севастопольської міських рад

(Початок на 1-й стор.).

Верховна Рада прийняла Закон «Про місцеве самоврядування в Україні». Це, по суті, мала Конституція країни. За нею мають жити й діяти територіальні громади, їх представницькі органи та органи державної влади. Користуючись цими потужними важелями, наші громадяни повинні організовувати свою діяльність у всіх сферах суспільного й господарського життя на місцях, а також здійснювати вплив на владні структури усіх рівнів і в такий спосіб брати участь у формуванні державної політики, виявляти себе як джерело влади в країні.

На жаль, ще чимало депутатів та керівників місцевих рад недооцінюють значення Закону «Про місцеве самоврядування», не використовують на повну силу своїх досить широких повноважень. А це негативно позначається і на місцевих справах, і на справах у країні в цілому.

У радах усіх рівнів працюють 240 тисяч депутатів. Це — величезний інтелектуальний потенціал, потужна організаторська сила. До того ж сила, наділена довір'ям виборців, довір'ям народу. І депутатський корпус повинен виправдати цю високу довіру — наполегливо й послідовно захищати інтереси людей, реалізовувати їх волю, робити все, щоб поліпшувалося життя трудівників.

Щоб активізувати роботу рад, підвищити узгодженість, а отже, й результативність їх дій, з ініціативи голів обласних рад при голові Верховної Ради України утворено Координаційну раду з питань місцевого самоврядування. Аналогічні дорадчі органи почали діяти і при головах обласних рад.

Верховна Рада України робитиме все можливе, щоб підтримати органи місцевого самоврядування, підвищити ефективність їх діяльності.

Актуальним сьогодні має бути гасло: більше ініціативи, більше організованості, більше порядку і дисциплінованості! Мета — скоріше добитися перелому на краще в соціально-економічній сфері. Народ стомився від перманентних негараздів, від нескінченних непопулярних заходів владних структур, від незрозумілих йому реформ, які, по суті, перетворилися на знущання з людей праці.

Якщо сьогодні наше суспільство не сконсолідується, не підніметься дружно проти жахливого безладу, що панує в країні, то яке майбутнє чекає на нас та наших дітей уже завтра? Жалюгідне животіння у пограбованій, відсталій країні, з котрою будь-який зайда може зробити все, що йому забагнеться? Це що —наша доля, наш історичний вибір? Ми з цим маємо змиритися? Ми — працьовитий, високоосвічений український народ, що вміє і пшеницю виростити, і космічну ракету сконструювати, і атомне ядро розщепити. Народ, який створив непересічні духовні цінності. І такому народові скніти у злиднях десь на світових задвірках?

Ні, це не наш вибір. Цей вибір намагаються зробити за нас і для нас наші «доброзичливці». Вони могли туманити мізки довірливим людям не один рік. Але ж не вічно. Непривабливі, м'яко кажучи, результати реформ за сумнівними чужими рецептами знімають полуду з очей.

Що ми мали до цих «реформ», в останні радянські роки? В Україні на душу населення вироблялося майже по тонні зерна та півтонни молока, виплавлялась тонна сталі, добувалося більше трьох тонн вугілля. Загальну середню освіту здобували всі діти. Вузи щороку випускали близько 140 тисяч фахівців. Високу якість їх підготовки засвідчує хоча б те, що нині вони нарозхват у найпередовіших країнах Європи та за океаном. На найактуальніших напрямах світової науки вели дослідницький пошук 553 тисячі авторитетних учених. Чи багато країн світу могли похвалитися такими досягненнями?

Нагадую про це аж ніяк не тому, що мені, як дехто з політиканів та прикуплених журналістів закидає, жадається воротя у минуле. Нагадую для того, щоб ми не забували, з яким потужним потенціалом виходили на шлях самостійного розвитку.

Звичайно, тоді, в радянські роки, не все нас задовольняло. Було що міняти і вдосконалювати. Потреба в серйозних реформах на той час уже назрівала. Але **в реформах** — тобто у продуманих, послідовних, виважених кроках уперед, на грунті досягнутого нелегкою працею попередніх поколінь, батьків і матерів наших.

Натомість недалекоглядні політики висунули легковажну популістську тезу: станемо незалежними — і все само собою зробиться, шапками усіх позакидаємо.

Ось і позакидали.

За сім років на дві третини знизився валовий внутрішній продукт. (До речі, за роки Великої Вітчизняної війни він знизився на 43 відсотки). Наполовину зменшилося виробництво продовольства. Так само — видобуток вугілля, нафти, газу, залізної руди. Практично зупинився донедавна потужний машинобудівний комплекс.

Про рівень життя наших громадян соромно й говорити. Доходи населення зменшились у 8 разів, у тому числі від зарплати — у 12 разів. З виробництва викинуто на вулицю 7 мільйонів кваліфікованих робітників та інженерів. Близько 3 мільйонів з них, щоб прогодувати сім'ї, оволоділи новітньою «професією» — «човників»: везуть у рідні краї масу зарубіжного ширпотребу. Цей, з дозволу сказати, економічний механізм щороку відпомповує за рубежі нашої країни по 5 — 7 мільярдів доларів. На ці шалені гроші там уже створено близько 2 мільйонів робочих місць.

Тим часом наші робітники, люди із справді золотими руками, індивідуально й бригадно наймитують за кордонами, у відриві від родин, часто просто-таки в рабських умовах.

Найтрагічнішою склалася доля пенсіонерів. Проти попередніх років середньомісячна пенсія зменшилася у 8 разів. І це тоді як вартість основних продовольчих товарів, комунальних і побутових послуг зросла у 3 — 5 разів. Ветерани, які мають бути гордістю нації, почуваються ізгоями, нікому не потрібним «відпрацьованим матеріалом».

На загал 82 відсотки населення опинилося за межею бідності.

Так є сьогодні. А що завтра? Будемо й надалі мати те, що маємо?

Будемо, якщо триватиме оте хаотичне борсання, яке чомусь називається курсом радикальних реформ. Та ще й твердиться, що їм ніби й альтернативи немає.

Будемо, якщо й надалі пануватиме дикунський, нецивілізований ринок, ота каламутна водиця, у якій так добре різного калібру шахраям і шахрайчикам ловити рибку, велику й маленьку.

Будемо, якщо й надалі нарощуватимемо зовнішні борги. За останні 5 років позички зросли майже на 13 мільярдів доларів (по 260 доларів на душу населення). А де віддача від тих позичок? Хоч одна «душа» відчула користь від них? Хоча, можливо, якась і відчула. Але тією «душею», очевидно, має всі підстави заопікуватися прокурор.

Ще недавно ми з гордістю говорили: нас — 52 мільйони! Сьогодні нас менше 50 мільйонів. Причини? Підвищення смертності. Зниження народжуваності. Виїзд за кордон наймобільнішої, найактивнішої й добре професійно підготовленої частини населення. При чому виїздять з дітьми, майбутнім народу. Діди й бабусі залишаються вдома, приречені на вмирання у злиднях.

Одна з причин (а водночас і наслідків, ці явища взаємно пов'язані) такого трагічного становища нації — занепад моральних підвалин суспільства. Переконаний, це не тільки стихійний, обумовлений нинішніми складними соціальними умовами процес. Стихія підпиралася спрямованими акціями нищення нашої духовності. Увімкніть будь-який канал нашого загальнонаціонального чи регіонального телебачення. В зарубіжних фільмах — культ грубої сили, кулака. Заради його величності «бакса» в хід іде все — підступи, зрада, вбивство... Це що — в наших національних традиціях? Це відповідає нашому українському менталітетові? А дивляться ж щодня діти, підлітки, прилучаючись до отаких «цінностей цивілізованого західного світу». Правда, у тому світі така відеопродукція широко не демонструється. Тамтешнє суспільство оберігає своїх дітей від розтління.

Це тільки один аспект проблеми. Він лежить на поверхні. Застосовуються й інші методи, тонші й підступніші. Ви це знаєте не гірше за мене.

Отака «мораль» охопила значні обшири нашого суспільно-політичного життя. Розкрадачам, хабарникам, пройдисвітам усіх мастей це вигідно: це виправдовує їхні ниці вчинки в очах не тільки власних, а й в очах уже розкладеної частини нашого громадянства.

А що ж у цих обставинах наша інтелігенція, совість нації, оплот її духовності? Загнана у глухий кут злиднями, вона бореться за елементарне виживання, вирощуючи картоплю на так званих дачах, або ж заглядає в очі заокеанській діаспорі — може, підкине яку сотню доларів за минулі заслуги в боротьбі з «совєтами».

Добре було боротися, живучи в комфортних умовах. А сьогодні, в жорстоких реаліях омріяних ринкових відносин, щось не чути голосу нашої творчої інтелігенції. Тим часом різна «бузина» паплюжить святині українського народу. А духовні наші пастирі замість того, щоб дати нищівну відповідь негідникам, апелюють до владних структур: вживайте заходів... Яких? Силових? Силовими методами сподіваєтесь вирішити цю проблему? А де ваш авторитет? Де ваш патріотизм? Де ваше запальне, наснажене громадянським гнівом слово? Не чути такого слова. Не вливає воно на формування громадської думки.

Глибока криза економічна, глибока криза духовна — всеохоплююча, системна криза, що роз'їдає країну, не могла залишати байдужими народних депутатів України. Хоч їх дехто — з певними цілями — і звинувачує у незворушному ставленні до болю народного. Але саме цей біль і спонукав найактивнішу частину парламенту ініціювати розробку Національної програми відродження України. Над її проектом працювали провідні вітчизняні, підкреслюю — вітчизняні вчені, досвідчені організатори виробництва, діячі гуманітарної сфери. Всі вони люди компетентні, патріотично налаштовані.

Головне завдання Національної програми відродження України — створити для всіх громадян такі умови життя, за яких кожен міг би реалізувати свої здібності, забезпечити собі, своїй сім'ї добробут, а відтак міг би впевнено дивитися в завтрашній день.

Це має бути рішучий поворот у житті країни. Сам собою він не відбу-

агропромисловість, енергетика, наука і освіта

деться. Для цього потрібні передусім три речі.

Сприйняття кожним громадянином положень Програми як вивіреного, цілком реалістичного плану дій.

Готовність до напруженої, якщо хочете — самовідданої праці.

І, безперечно, патріотизм. Ми повинні сказати самі собі: ми, українці, нічим не гірші за інші народи, які створили для себе гідні умови життя. Не посоромимо своїх предків — подолаємо всі труднощі, виведемо Україну в передові країни світу. Адже у нас є і багатющі природні ресурси, і розум, і освіта, і успадкована працьовитість.

І ще одне. Ми повинні усвідомити: сліпе копіювання чужого досвіду нічого не дасть. У нас своя історія, самобутні традиції, власний стиль життя. Отже, ми повинні виробити власну модель держави, свого не цураючись і чужого навчаючись.

У цьому контексті слід зазначити, що нам конче необхідна економічна інтеграція з країнами СНД, насамперед — з Росією і Білоруссю. Необхідна, бо вигідна. Міжпарламентська конференція Білорусі, Росії і України, що відбулася 10 — 11 червня у Києві, засвідчила, що і в країнах-сусідках, як і у нас, громадська думка склалася на користь створення єдиного економічного простору, спільного ринку. Тісно і дружно співпрацюючи, ми швидше і з меншими втратами подолаємо наші економічні негаразди. І ніякою мірою суверенітету нашій державі це не загрожує. В цьому я щиро переконаний. Як і більшість наших громадян.

Налаштовуючись на складну роботу з відродження економіки, ми повинні оволодіти ринковими принципами організації економічного життя. Але маємо використати цей інструмент так, щоб він слугував усьому суспільству, а не купці спритників-скоробагатьків. Отже, ринок має бути планований, регульований. Це — аксіома.

Основними пріоритетами Програми є агропромисловий комплекс, енергетика, наука і освіта, а також ті галузі, які вкладаються в поняття «валовий внутрішній продукт».

Для того, щоб почати нормальне життя, **валовий внутрішній продукт треба збільшити щонайменше удвічі.** А для того, щоб жити на такому рівні, як громадяни високорозвинених країн, **ВВП необхідно наростити в 4 —5 разів.** Це цілком реальне завдання.

Для розв'язання своїх проблем нам не потрібна експортна експансія. Але нам конче необхідно захистити власний ринок. Захисти вітчизняного виробника. З огляду на спеціалізацію ми можемо виділити частину свого ринку тим країнам, які на адекватну суму пускатимуть нас на свій ринок.

Економіка у нас хвора. Але не настільки, щоб ми змушені були витрачати величезні кошти на створення нових галузей народного господарства. Нам потрібно невідкладно відновити роботу наявних підприємств. Вони мають задовольнити основні потреби нашого суспільства. За нинішньої зарплати, а вона у 20 — 30 разів менша, ніж у західних європейців та американців, наша продукція буде конкурентоспроможною за ціною і добре йтиме на внутрішньому ринку та ринку країн близького зарубіжжя.

З відновленням роботи промислових підприємств буде значно скорочено, а потім і ліквідовано безробіття. Отже, всі працездатні громадяни одержуватимуть зарплату. Причому — вчасно. Вчасно виплачуватимуться пенсії та стипендії.

На підприємствах і при місцевих радах мають діяти очолювані депутатами громадські комісії, які з'ясують, що потрібно зробити для відродження наявних потужностей. Такі ж депутатські комісії при обласних і Верховній Раді узагальнять загальнодержавні потреби.

Звичайно, потрібні будуть оборотні кошти. Але їх не треба шукати за кордоном, нарощуючи і так великі зовнішні борги. Ми маємо власні реальні джерела і механізми відновлення товарних і грошових потоків, необхідних для забезпечення економічного зростання. Їх указано в Програмі. Зарубіжними кредитами потрібно користуватися лише для придбання найновіших технологій та окремих видів новітньої техніки.

Реальним джерелом фінансування відродження можуть стати солідні кошти українських бізнесменів, які зберігаються у закордонних банках. Для того, щоб цей капітал повернувся в Україну, необхідно усвідомити, що переважна більшість підприємців відкрила свого часу рахунки за межами країни відповідно до чинного на той час законодавства. Треба створити умови, за яких їхні гроші прозоро і чесно працювали б на вітчизняну економіку, а порядні ділові люди стали б гордістю країни.

Ще одне потужне джерело інвестування — повернення вкладникам їхніх заощаджень. На 1 січня 1991 року на рахунках в ощадбанках зберігалося 84,3 мільярда рублів і ще 10,8 мільярда — в установах держстраху та в облігаціях державних позик. У перерахунку на тодішній курс ця сума перевищує 150 мільярдів доларів.

Невідкладно слід навести порядок у фінансово-банківській сфері. Адже правди ніде діти: ця сфера стала головним руйнівником виробництва, знаряддям пограбування держави й народу. Це ж біда, що неофіційною, але основною грошовою одиницею нашої країни став американський долар. Саме цей факт значною мірою стимулює розвиток тіньової економіки. За оцінками фахівців, нинішній грошовий обіг в Україні складається з 15,7 мільярда гривень та 6,4 мільярда доларів. Це ще одне підтвердження того, що обсяг тіньової економіки у нас близький до обсягу легальної.

Фінансово-банківській системі потрібно повернути природні функції, функції тієї серцево-судинної системи, яка живить суб'єкти господарювання киснем економіки — коштами.

Що для цього потрібно зробити?

Поряд з наявними солідними комерційними банками утворити потужний державний банківський сектор.

Переорієнтувати кредитну систему на пріоритетне кредитування сфери матеріального виробництва та інноваційної діяльності.

Створити еквівалентні умови економічної діяльності у банківській сфері та в народному господарстві в цілому.

Банківська система повинна акумулювати вільні кошти населення та суб'єктів підприємницької діяльності і спрямовувати їх у сектор реального виробництва.

На законодавчому рівні забезпечити відновлення довіри людей до банківських установ.

Зробити все, щоб твердою грошовою одиницею в Україні стала гривня. Долар хай буде, але хай поводиться в нашому домі, як гість, а не господар. Наші гроші стануть двигуном розвитку вітчизняної економіки.

За новими, раціональними принципами формуватиметься державний бюджет. Його рівень визначатиме не високий процент податків, а зростання обсягів виробництва.

Національна програма відродження України здійснюватиметься у три етапи.

Перший етап — перехідний. Це будуть 2000—2002 роки. Завдання — спинити спад виробництва ВВП, підвищити життєвий рівень людей. Відновлюватимуться робочі місця, буде наведено лад з виплатою зарплати, соціальних виплат. До звичного для наших людей режиму роботи повернуться система освіти й охорони здоров'я.

Другий етап — відновний. Ним стануть 2003—2005 роки. Основні галузі економіки повернуться на близькі до 1991 року обсяги виробництва продукції і надання послуг, що тоді забезпечували цілком прийнятний рівень життя.

Бачите, в яку халепу ми з вами скочили? Після першої світової та громадянської війни результати відбудовних зусиль наші діди порівнювали з рівнем 1914 року. Після Великої Вітчизняної війни наші батьки орієнтувалися на здобутки довоєнного 1940 року. А ми з вами ціною великих зусиль мусимо відновлювати те, що вже мали 8 років тому. І це тої, що на наші голови не падали бомби, не лилася ріками кров. Але була хоч і безкровна, але безжальна інформаційно-психологічна «холодна» війна. І руйнацію вона спричинила не меншу, ніж попередні «гарячі» війни. Є і людські втрати — два мільйони чоловік, і такі моральні збитки, з якими ніяк не порівняти моральні втрати воєнних років. Тоді спільна біда консолідувала людей. А нині зроблено все, щоб людей роз'єднати, посіяти у їхніх душах зневіру, соціальний песимізм. Не подолаємо таких настроїв — годі й думати про якийсь прогрес.

Третій період — перехід дворівневої економіки в економіку складного типу. Цей період буде досить тривалий, він займе десятиріччя — 2006—2015 роки. У цей час розгорнеться переоснащення підприємств для забезпечення конкурентоспроможності на світових ринках продукції агропромкомплексу, машино- і приладобудування, електроніки, для практичного використання атомної, сонячної, вітрової енергії.

Отже, Національну програму відродження України розраховано на 16 років. Головна її мета — наблизити рівень життя українських громадян до рівня життя громадян країн Євросоюзу. Створити умови, за яких чисельність населення країни не зменшувалося б, а збільшувалася щороку тисяч на 150 — 200.

Шлях, яким маємо рухатися до задекларованої мети, — масове освоєння механізмів соціально орієнтованої ринкової економіки. Будуть рішуче підтримуватися схильні до здорового підприємництва, сумлінні у праці люди. Належне виховання одержуватимуть діти. Гідно забезпечуватимуться ветерани праці.

Розтягування нашого найголовнішого багатства — заводів, фабрик, сільгосппідприємств — має бути терміново зупинено. Їхню виробничу діяльність мають планувати і забезпечувати державні органи. Згодом, після відновлення роботи і виходу на проектні параметри, такі підприємства можуть і акціонуватися. Але за твердої умови: якщо нові власники не впораються із взятими зобов'язаннями щодо подальшого поліпшення справ, а тим більше — допустять спад, то вони мають відшкодувати суспільству втрати.

Динамічний розвиток економіки для нас не самоціль, а єдиний засіб підвищення рівня життя нашого народу.

Національна програма відродження України передбачає підвищити життєвий рівень населення проти 1998 року у 2002 році в 1,5 разу і в 2005 році — в 3,3 разу. Це цілком реально, якщо належно організувати роботу. А ми впевнені, що умілі, досвідчені організатори в нашій країні ще не перевелися. Вони зуміють зорганізувати творчі зусилля робітництва, селян, людей інтелектуальної праці, поєднуючи ці зусилля з максимальним використанням наявних ресурсів та ринкових механізмів.

Основним джерелом доходів громадян залишатиметься заробітна плата. За перші 2 роки вона має зрости в середньому в 1,5 разу, а за п'ять років — у 3,4 разу. У 2002 році середньомісячна зарплата становитиме 250 гривень, а в 2005 році — 420—500 гривень.

До 2015 року проти 2005-го рівень життя населення має зрости в 4 рази. На той час зарплата становитиме в середньому 1700 гривень, а пенсія — 500 гривень. Усталиться вагома група громадян, яка матиме нагромадження з прибутків від власності, цінних паперів та підприємництва.

Першою і для всіх помітною ознакою поліпшення життєвого рівня стане те, що в сімейному бюджеті громадян частка витрат на харчування знизиться з 72% у 1998 році до 42% у 2002-му та до 33% — у 2005 році. Отже, ми перестанемо працювати тільки за харч, як колись найжалюгідніші наймити, а зможемо задовольняти й інші потреби — купувати речі для комфортнішого життя, краще відпочивати, задовольняти вищі, духовні потреби.

Ми вже говорили, що пріоритетними галузями стануть агропромкомплекс, паливно-енергетичний комплекс, розвиток науки та освіти. Але не випускатимуться з уваги й такі важливі сфери, як екологія, без оздоровлення якої годі й думати про продовження тривалості життя людей, а також оборона країни. Вона має бути надійною. Збройні сили повинні мати найсучаснішу військову техніку, солдати й офіцери — добре навченими й не думати, чим завтра нагодувати сім'ю. Престиж професії захисника вітчизни повинен бути високим, як у минулі часи.

Я розповів дуже конспективно про основні параметри Національної програми відродження України. Це об'ємний, ретельно виписаний документ з докладними й обгрунтованими розрахунками. Ви з ним ще матимете змогу ознайомитися, вивчити його. Його буде винесено на загальне обговорення. Усі пропозиції, доповнення й поправки будуть ретельно вивчені і найраціональніші, безперечно, враховані в остаточному тексті. Після цього Національну програму розгляне Верховна Рада і прийме як соціально-економічну конституцію країни.

З концептуальними положеннями Програми має ознайомитися кожен громадянин країни. У цій справі провідну роль мають відіграти засоби масової інформації.

Особливу надію покладаємо на регіональні органи преси. Ви розумієте, чому. Якщо взяти 10 провідних київських газет, які вважаються загальноукраїнськими, то кількість їх передплатників становить загалом 1 мільйон 100 тисяч чоловік. При чому 600 тисяч — це передплатники однієї газети — «Сільських вістей». Не важко підрахувати, скільки читачів цих видань припадає в середньому на одну область.

А загальний тираж газет, засновниками чи співзасновниками яких є обласні ради та обласні держадміністрації, становить 3 мільйони примірників. Якщо додати інші місцеві газети, регіональні телебачення і радіо, то з'ясується, що на ваших теренах, під вашою, так би мовити, опікою, перебуває величезна сила.

Отож прохання до вас: подбайте, щоб місцеві засоби масової інформації долучилися до ділового обговорення положень Національної програми відродження України. Головне, щоб це обговорення було об'єктивним. Ми не боїмося найжорсткішої критики. Вона дасть тільки користь. Але критика має бути діловою.

На жаль, деякі засоби масової інформації вже намагаються облити брудом програму та її авторів. Навіть не ознайомившись з документом. Так би мовити, апріорі. За принципом: не читав, не знаю, знати не хочу, але засуджую. Бо так мій хлібодавець велить.

Конституція України проголосила пресу вільною, скасувала цензуру. Але до справжньої свободи преси ще ой як далеко. Як казав колись один російський класик, «вместо цепей крепостных люди придумали много иных». Зацікавлені особи та інституції просто-таки розкладають засоби масової інформації, а на непокірних принципових журналістів чиниться брутальний тиск. Протиправні дії застосовувалися до газет «Правда Украины», «Політика», «Днепровская правда», «Кіровоградська правда», «Полтавська думка», «Дружковский рабочий» та інших.

Особливо такі випадки почастішали з початком передвиборної президентської кампанії. Очевидно, ця негідна практика посилюватиметься.

Дійшло до того, що цинічно припинено радіотрансляцію пленарних засідань Верховної Ради України.

Народних депутатів глибоко непокоїть таке становище. Адже наш парламент багато зробив для законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації. Та всі досягнення у цій важливій сфері суспільного життя можуть звестися нанівець правовим нігілізмом, намаганнями деяких високих (і не дуже) посадовців підім'яти під себе засоби масової інформації, зробити їх (незаконними, звісно, методами) слухняним знаряддям захисту вузьких кланових інтересів.

У цій ситуації Верховна Рада України навіть змушена була апелювати до європейської громадськості, прийнявши звернення до Ради Європи, ОБСЄ, міжнародних парламентських організацій, парламентів і урядів європейських країн з приводу тривожної ситуації в інформаційному просторі України.

Ситуацію в інформаційній сфері необхідно змінювати. І її буде змінено. Можливості для цього є. Ми пригадаємо чесних, принципових журналістів, для яких справою професійного обов'язку є об'єктивність і правдивість. Ситуація зміниться. У якого сірка тоді позичатимуть очей продажні пірати пера, що спокусилися на доларові подачки і на догоду своїм хазяїнам видають чорне за біле?

Громадська думка повинна формуватися людьми чесними, порядними. Тоді вона буде адекватною реаліям, а не викривленою.

Посильний вклад в оздоровлення ситуації в засобах масової інформації повинні зробити і ви, керівники пресслужб рад. Адже ви — досвідчені журналісти, маєте й певний політичний досвід. Використайте свій авторитет і знання для цієї конче потрібної суспільству справи.

Програма вашого семінару досить насичена, цікава. Ви ближче ознайомитесь з законодавчою роботою народних депутатів, комітетів Верховної Ради, її апарату. Побачите ізсередини законотворчу кухню. Сподіваюсь, це буде корисним для вас, для вашої непростої і важливої роботи.

Бажаю вам успіхів.

У номер

✔ Київ

Мільярд товарообороту — це ще не межа

Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко зустрівся з делегацією Народної політичної консультативної ради Китайської Народної Республіки, яку очолює заступник голови Всекитайського комітету НПКРК Чень Цзюньшен.

Голова українського парламенту зазначив, що нашу державу цікавить китайська модель розвитку країни, зокрема досвід створення вільних економічних зон. Водночас О. Ткаченко висловив незадоволення низьким рівнем двостороннього співробітництва. «Товарооборот приблизно в мільярд доларів не може влаштовувати ані Україну, ані КНР», — зазначив Голова Верховної Ради. За його словами, слід розвивати зв'язки в машинобудуванні, в судно- та авіабудуванні, сільському господарстві. Пан Цзюньшен підтримав ідею співробітництва в усіх сферах, підкресливши, що КНР нині має слабкий фундамент у галузі науки і техніки. Адже Китай ще за радянських часів направляв своїх аграрних фахівців навчатися до України, яка, на думку гостей, має високий рівень розвитку сільського господарства.

З парламентом можна і треба

співпрацювати й домагатися прийняття законів для поліпшення нинішньої ситуації в державі. Так оптимістично, на противагу главі держави, висловився на брифінгу в президентській адміністрації про перспективи співпраці різних гілок влади з парламентом представник Президента у Верховній Раді Роман Безсмертний.

Оцінюючи роботу парламенту, представник Президента навів конкретні цифри, що засвідчили підвищення продуктивності її законотворчої праці в останні місяці й тижні.

Та коли чітким цифрам, а отже і зробленому на їх основі висновку, протиставити щось було важко, то деякі пояснення пана Романа стимулів такого підвищення продуктивності роботи парламентаріїв викликають істотні заперечення. Які саме, про це — в наступному матеріалі. А поки що поміркуймо ось над чим. Якщо виконавча влада вважає своєю перемогою позавчорашнє голосування парламентаріїв з приводу відповідальності уряду і пишається впливом на парламент, то... То чому такий дружній вплив проявляється лише тоді, коли йдеться про відставку Кабінету Міністрів (коли безпосередньо зачіпаються інтереси кожного урядовця)? Що заважало раніше, замість нарікань на ВР, вдатися до такого впливу й домогтися прийняття тих чи інших законів, яких, на думку уряду, йому край не вистачає для виведення країни з кризи?

Коли поїзд пішов...

Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко заявив, що Кабінет Міністрів «не задоволений» бюджетною резолюцією в тому вигляді, у якому її прийняла Верховна Рада, і що бюджет на 2000 рік не можна формувати з профіцитом. Як зазначив прем'єр, ухвалена резолюція обмежує можливості уряду формувати бюджет, здійснювати фінансування з бюджету, а також «взагалі роботу з ним».

Валерій Пустовойтенко повідомив, що особисто запропонував Голові Верховної Ради Олександру Ткаченку «переглянути» бюджетну резолюцію і направити її Кабінетові Міністрів ще до розгляду проекту бюджету-2000. При цьому він зазначив, що не знає, чи вдасться це зробити, повідомляє Інтерфакс-Україна.

✔ Фотофакт

Лише по 25 гривень сплачують за дитячу путівку робітники Миколаївського ВО «Зоря». І хоча підприємство викладає за кожну по 360 гривень, машинобудівельники знаходять кошти підтримати дітей. На узбережжі Бузького лиману за літо відпочинуть 1200 дівчаток та хлопчаків. Чимало з них — з багатодітних і малозабезпечених сімей.

Маленькі відпочивальники в ігротеці.

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

Молодим завжди у нас дорога

Денне засідання 6 липня

Парламентська хроніка

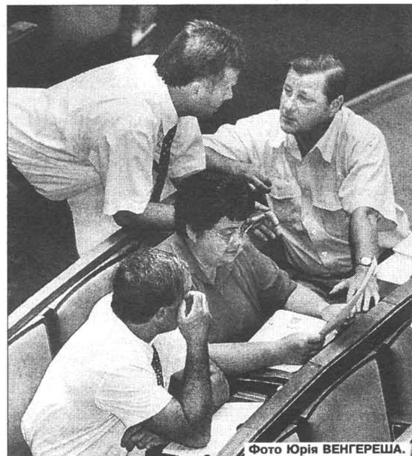

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Насамперед народні депутати заслухали заступника голови Комітету з питань молодіжної політики Катерину Самойлик, яка ознайомила сесію з проектом постанови про рекомендації парламентських слухань з питань практичної діяльності органів виконавчої влади, місцевого самоврядування щодо реалізації законодавства у сфері молодіжної політики. Зокрема, звернуто увагу на необхідність сприяння соціальному становленню та розвитку молоді: отримання пільгових довгострокових кредитів на здобуття освіти у вищих навчальних закладах усіх форм власності, а також на житлове будівництво. Окрім того, Кабінету Міністрів рекомендовано передбачити кошти на підтримку сімей, особливо багатодітних та малозабезпечених. Парламентські слухання визначили низку законопроектів, які потрібно прийняти для створення потужного законодавчого поля у сфері молодіжної політики. Більшістю голосів сесія затвердила постанову.

Верховна Рада прийняла в першому читанні зміни до Закону «Про оподаткування прибутку підприємств», а також постанову про порядок введення в дію Закону «Про режим іноземного інвестування». На сесії було ратифіковано ряд міжнародних угод.

Потім народні депутати працювали в комітетах.

Володимир КОРОЛЮК.

Пенсії. Дорога кожна копійка

Ранкове і денне засідання 7 липня

Робота розпочалася з короткого — незапланованого слова депутата Михайла Павловського. Він нагадав депутатам, що рік тому саме цього дня було обрано Голову Верховної Ради, що за рік чимало зроблено. Щоправда, пізніше депутат Володимир Марченко сказав, що насправді зроблено дуже мало, і вніс пропозицію продовжити роботу сесії до першого серпня. Забігаючи наперед, скажемо, що за це проголосувало 40 депутатів...

До обговорення порядку денного було прийнято низку запитів народних депутатів. Полярні позиції виявила пропозиція звернення щодо збереження життя курдському лідеру Оджалану. З третього «заходу» заяву було прийнято. Олександр Мороз виступив із заявою фракції про необхідність взяти під контроль хід приватизації комунальної власності, від чого представницька влада, по суті, усунена.

Чи не найпекучіше питання — погашення боргів з виплат пенсій. Щодо цього депутати розглянули президентський законопроект, поданий до парламенту одночасно з виданням відповідного указу, а також законопроект, розроблений урядом. Доповідав про внесення змін до закону «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» голова правління Пенсійного фонду Борис Зайчук. Як відомо, цей фонд поповнюється із зарплат. Проект пропонує нестандартні джерела — обов'язкові страхові збори. Зокрема, з власників нерухомості (один відсоток), з купівлі дорогих ювелірних виробів. Депутат Олена Мазур запропонувала встановити 5-відсотковий збір із платні парламентаріїв, чиновників Кабінету Міністрів та інших, хто має і матиме високі пенсії, і поставити їхні пенсії в залежність від сплати страхового збору.

Передбачається, що таке нововведення дасть у Пенсійний фонд 400 млн. гривень. Принагідно зауважимо, що сьогодні борги з виплати пенсій становлять близько 2 млрд. гривень.

Щодо цього доповідач проникливо сказав:

— Нам дорога кожна копійка.

Депутати відхилили президентський проект і проголосували (23(голосами) у першому читанні за урядовий. Буде враховано усе краще з альтернативного проекту, а також пропозиції Комітету у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів, з якими виступив секретар комітету Віктор Борщевський.

Заступник міністра юстиції Борис Стичинський представив також проект закону «Про іпотеку», поданий до парламенту Президентом з одночасним виданням відповідного указу.

Іпотека — це застава майна: житла, підприємств, гаражів, а також земельних ділянок... Навколо останнього і розгорілася дискусія.

Депутати відхилили проект закону, відправивши його на доопрацювання.

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ.

У тихому «болоті» «демократи» водяться

Осушити референдумом?

Коментар

У вівторок на зустрічі з лідерами 12 політичних партій, що, як відомо, виступили єдиним блоком на підтримку нинішнього Президента, Леонід Данилович вирік істину: демократичні сили повинні об'єднуватися не тільки на рівні партій, а й на рівні парламентських фракцій. Які саме фракції вважатимуться демократичними, здогадатися неважко. Якщо виходити з того, що наш Президент хм... демократ, то однойменне «звання» логічно одержать ті сили в парламенті, які стоять на сторожі інтересів «провідника реформ». У такий спосіб пропрезидентські фракції посилять свою демократичність ще й реформаторською темою. Решта відійде до «болота», яке Леонід Данилович має намір «осушити» референдумом. Про що також повідомив у вівторок вдячному народу України.

Щоправда, як частина цього народу особисто я не зрозуміла: про що запитуватимуть у мене на референдумі. Чи згодна я на ліквідацію парламенту як класу взагалі? Чи лише на розгін нинішнього складу? А як же тоді з демократичними фракціями? Раптом народ сплутає їх з «болотом» і не обере прогресивних депутатів удруге до Верховної Ради? Від такої «осічки» виборці не застраховані. У них і так у голові «пливе», як би не оскандалитися в жовтні з вибором правильного демократа, а не того, хто «косить» під лаври Леоніда Кучми.

Істину Президент підкріпив аргументом — вищеназване єднання парламентських опонентів викликане небезпекою, що нависла над Банковою: «Спроби перетворити Верховну Раду на знаряддя передвиборної боротьби стають дедалі очевиднішими». Ось тут усе зрозуміло: Леонід Данилович вирішив вилучити із «знаряддя» своїх повпредів. «Передвиборна боротьба» на боці Президента — це вже наче й не боротьба, а почесна битва за торжество демократії. Оплески, що переходять в овацію...

Про результати «священної битви» партійні «генерали» доповідатимуть Головнокомандувачу щомісяця. Стратегічні вказівки, що надходитимуть у відповідь, партії проведуть через свої структури в регіонах —для «впливу на виборців і формування громадянської думки». Виборці, будьте пильні.

До речі, до недемократичних сил у парламенті, згідно з рознарядкою глави держави, належать не тільки ліві фракції. «Антипрогресивне болото», очевидно, міцно «засмоктало» обидва Рухи, «Реформи-Конгрес» та інші несвідомі об'єднання депутатів, які не розуміють ролі «батька української демократії» в історії нашої сучасності. Референдум їм покаже...

Вибірково з Верховною Радою дружитиме і пан Пустовойтенко. «Чим краще й ініціативніше працюватиме уряд з фракціями Верховної Ради, тим більшого консенсусу зможемо досягти у спільній роботі», — вважає Прем'єр-міністр. Оскільки «ініціативно» з усіма не виходить, остаточний консенсус установлюватимуть точковими ударами. Хоча й тут проблема: «Якщо керівникам політичних партій не вдасться зібратися до виборів і розробити програму економічного розвитку країни», як це зробив уряд, подарувавши громадськості програму «Україна-2010», «ніякої роботи не буде». Тобто спільним зусиллям капут.

Крім дружби з парламентом, уряд ще приділятиме «особливу увагу» підготовці до зимового періоду, а також збиранню врожаю. За холодну зиму і вбогий урожай Кабмін відповідальності не несе. Він, як сказано, відвертався на дружбу з парламентом. Здогадаєтеся, хто буде винен? Звичайно, якщо відмінусувати «демократичне» крило.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Верховна Рада України

3 сесія 14 скликання

РЕЗУЛЬТАТИ ПОІМЕННОГО ГОЛОСУВАННЯ

питання № 7

Голосування проведено 06/07/99 14 годин 20 хвилин

Про постанову Верховної Ради «Про відповідальність Кабінету Міністрів України за критичний стан соціально-економічної ситуації та порушення законодавства в інформаційній сфері держави»

Обрано народних депутатів 447

В голосуванні взяло участь 359

ЗА - 181 ПРОТИ - 136 УТРИМАЛОСЬ - 25

НЕ ГОЛОСУВАЛО - 17 Рішення НЕ ПРИЙНЯТЕ

Не входить до складу фракцій і груп

ЗА -2 ПРОТИ -8 УТРИМАЛОСЬ - 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО - 3

Богатиренко А. А.	63	ПРОТИ	Васильєв Г. А.	61	....
Гурвіц Е. Й.	136	ЗА	Жердицький В. Ю.	74	ЗА
Лєщинський О. О.	58		Литвак О. М.	87	ПРОТИ
Мангул А. І.	81	ПРОТИ	Мартинюк А. І.	231	НЕ ГОЛ.
Медведчук В. В.	73	ПРОТИ	Онуфрійчук М. Я.	198	ПРОТИ
Ромовська З. В.	122	ПРОТИ	Ситник К. М.	403	....
Табачник Д. В.	91	ПРОТИ	Ткаченко О. М.	195	НЕ ГОЛ.
Тягнибок О. Я.	119	ПРОТИ	Франчук А. Р.	10	НЕ ГОЛ.
Шеховцов О. Д.	52				

Фракція Комуністичної партії України

ЗА - 118 ПРОТИ -0 УТРИМАЛОСЬ -0 НЕ ГОЛОСУВАЛО -0

Абрамов Ф. М.	59	ЗА	Александровська А. О.	247	ЗА
Анастасієв В. О.	265	ЗА	Аніщук В. В.	240	ЗА
Аннєнков Є. І.	250	ЗА	Бабурін О. В.	75	ЗА
Баулін П. Б.	76	ЗА	Бережний В. Г.	114	ЗА
Бондарчук О. В.	258	ЗА	Борщевський В. В.	261	ЗА
Буждиган П. П.	271	ЗА	Буйко Г. В.	249	ЗА
Василенко А. С.	260	ЗА	Ведмідь А. П.	252	ЗА
Власов В. Д.	54	ЗА	Гінзбург О. П.	309	ЗА
Гмиря С. П.	105	ЗА	Голуб О. В.	256	ЗА
Грачов О. О.	237	ЗА	Гуренко С. І.	248	ЗА
Дайнеко Л. І.	273	ЗА	Долженко Г. П.	251	ЗА
Доманський А. І.	266	ЗА	Донченко Ю. Г.	113	ЗА
Дорогунцов С. І.	281	ЗА	Драголюнцев А. Д.	232	ЗА
Друзюк С. О.	137		Єськов В. А.	109	ЗА
Єщенко В. М.	242	ЗА	Жежук Н. С.	246	ЗА
Заклунна В. Г.	230		Зачосов В. О.	225	ЗА
Звонарж А. Ю.	292	ЗА	Іванов В. Г.	286	ЗА
Кирил В. О.	269	ЗА	Кириченко М. О.	151	ЗА
Клочко М. О.	148	ЗА	Кожевніков Б. М.	299	ЗА
Кондратенко А. І.	288	ЗА	Корнійчук І. В.	254	ЗА
Кочерга В. Г.	49	ЗА	Кравченко М. В.	57	ЗА
Красняков Є. В.	301	ЗА	Круценко В. Я.	276	ЗА
Крючков Г. К.	241	ЗА	Кузнєцов П. С.	307	ЗА
Кухарчук М. А.	302	ЗА	Кучеренко В. М.	284	ЗА
Кушнір О. Д.	280	ЗА	Лантух В. І.	308	ЗА
Левченко А. І.	267	ЗА	Лешан Є. А.	1	ЗА
Лісогорський О. І.	177	ЗА	Малєвський О. Т.	295	ЗА
Марамзін Ф. А.	104	ЗА	Мармазов Є. В.	253	ЗА
Масенко О. М.	147	ЗА	Матвєєв В. Г.	262	ЗА
Матвєєв В. Й.	239	ЗА	Мигович І. І.	274	ЗА
Мироненко В. А.	5	ЗА	Мішура В. Д.	259	ЗА
Моісеєнко В. М.	53	ЗА	Молчанов Б. Я.	234	ЗА
Мороз А. М.	82	ЗА	Морозов А. П.	278	ЗА
Наливайко А. М.	228	ЗА	Олійник Б. І.	229	ЗА
Оплачко В. М.	287	ЗА	Охріменко К. О.	294	ЗА
Панасовський О. Г.	263		Парубок О. Н.	227	ЗА
Пасечна Л. Я.	291	ЗА	Пасєка М. С.	15	ЗА
Пейгалайнен А. В.	303	ЗА	Петренко В. О.	279	ЗА
Петренко Д. Д.	107	ЗА	Петров В. Б.	270	ЗА
Писаренко А. А.	44	ЗА	Понеділко В. І.	77	....
Пономаренко Г. Г.	245	ЗА	Попов Г. Д.	293	ЗА
Пустовойтов В. С.	33	ЗА	Пхиденко С. С.	264	ЗА
Райковський Б. С.	290	ЗА	Роєнко В. Г.	199	ЗА
Самойлик К. С.	257	ЗА	Сизенко Ю. П.	236	ЗА
Симоненко П. М.	226	ЗА	Синенко С. І.	272	ЗА
Сімонов В. Д.	268	ЗА	Сінченко С. Г.	298	ЗА
Сіренко В. Ф.	233	ЗА	Снігач А. П.	186	ЗА
Сокерчак В. М.	142	ЗА	Соломатін Ю. П.	243	ЗА
Старинець О. Г.	277	ЗА	Степура В. С.	304	ЗА
Стрижко Л. П.	282	ЗА	Строгов А. Н.	235	ЗА
Танасов С. І.	192	ЗА	Терещук В. В.	285	ЗА
Тищенко П. В.	275	ЗА	Тіщенко О. В.	174	ЗА
Тропін В. І.	157	ЗА	Туш М. Н.	289	ЗА
Федоренко Л. П.	296	ЗА	Хара В. Г.	238	ЗА
Хмельовий А. П.	306	ЗА	Хунов А. І.	297	ЗА
Цибенко П. С.	110	ЗА	Чекалін В. М.	244	ЗА
Черенков О. П.	112	ЗА	Чернічко О. М.	34	ЗА
Чивюк М. В.	300	ЗА	Чичканов С. В.	255	ЗА
Чичков В. М.	283	ЗА	Штепа В. Д.	31	ЗА
Штепа Н. П.	305	ЗА	Юхимець О. Ф.	196	ЗА
Яковенко О. М.	50	ЗА	Яценко В. М.	66	ЗА

Фракція Народного Руху України

ЗА -2 ПРОТИ -1 УТРИМАЛОСЬ -1 НЕ ГОЛОСУВАЛО - 0

Альошин В. Б.	336		Асадчев В. М.	337	....
Бойко Б. Ф.	314		Бойчук І. В.	327	....
Гудима О. М.	123		Джоджик Я. І.	163	....
Драч І. Ф.	167		Жовтяк Є. Д.	94	....
Заєць І. О.	313		Іщенко О. І.	165	....
Кириленко В. А.	321		Кожин Б. Б.	317	....
Костенко Ю. І.	312		Кулик О. В.	145	....
Лавринович О. В.	121	ЗА	Манчуленко Г. М.	330	....
Мовчан П. М.	152		Полюхович І. П.	155	....
Проценко В. В.	310		Сігал Є. Я.	331	ПРОТИ
Слободян О. В.	220		Тарасюк І. Г.	315	....
Федорин Я. В.	323		Філіпчук Г. Г.	203	....
Червоній В. М.	322		Черняк В. К.	153	....
Чобіт Д. В.	340	ЗА	Чубаров Р. А.	8	....
Шевченко В. Ф.	329		Юхновський І. Р.	319	УТРИМ.

Фракція Соціалістичної партії України

ЗА -24 ПРОТИ -0 УТРИМАЛОСЬ -0 НЕ ГОЛОСУВАЛО -0

Бокий І. С.	344	ЗА	Вінський Й. В.	346	ЗА
Зубов В. С.	348	ЗА	Кіяшко С. М.	351	ЗА
Костусєв О. О.	357	ЗА	Кушніров М. О.	367	ЗА
Лавриненко М. Ф.	356	ЗА	Макеєнко В. В.	354	ЗА
Марковська Н. С.	347	ЗА	Місюра В. Я.	363	ЗА
Мороз О. О.	92	ЗА	Мусієнко І. М.	359	ЗА
Мухін В. В.	366	ЗА	Ніколаєнко С. М.	185	ЗА
Покотило Н. О.	352	ЗА	Потімков С. Ю.	170	ЗА
Сас С. В.	361	ЗА	Семенюк В. П.	370	ЗА
Сінько В. Д.	368	ЗА	Станков А. К.	365	ЗА
Степанов М. В.	349	ЗА	Цушко В. П.	140	ЗА
Чиж І. С.	190	ЗА	Ющик О. І.	360	ЗА

Фракція партії Зелених України

ЗА -0 ПРОТИ -20 УТРИМАЛОСЬ - 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО -1

Бєлоусова І. А.	384	ПРОТИ	Богословська І. Г.	169	ПРОТИ
Гаврилов І. О.	386	ПРОТИ	Дашутін Г. П.	162	ПРОТИ
Діброва В. Г.	19	ПРОТИ	Іванов С. А.	3	ПРОТИ
Кирюшин І. В.	381	ПРОТИ	Кононов В. М.	371	ПРОТИ
Костржевський Д. Б.	389	ПРОТИ	Кривошея С. В.	377	ПРОТИ
Курикін С. І.	374	ПРОТИ	Лютікова І. І.	385	ПРОТИ
Мазуренко В. І.	141	ПРОТИ	Москвін С. О.	383	ПРОТИ
Павленко С. Г.	382	ПРОТИ	Поліщук О. В.	387	ПРОТИ
Рись С. М.	378	ПРОТИ	Рябченко О. В.	25	....
Самойленко Ю. І.	375	НЕ ГОЛ.	Ткачук В. А.	380	ПРОТИ
Фіалковський В. О.	187		Хмельницький В. І.	373	ПРОТИ
Шевчук О. Б.	372	ПРОТИ			

Фракція Народно-демократичної партії

ЗА -0 ПРОТИ -26 УТРИМАЛОСЬ -0 НЕ ГОЛОСУВАЛО -1

Балашов Г. В.	27		Бандурка О. М.	175	ПРОТИ
Безсмертний Р. П.	397	ПРОТИ	Борзих О. І.	103	ПРОТИ
Гусак Л. Г.	144	ПРОТИ	Єхануров Ю. І.	64	ПРОТИ
Журавський В. С.	68	ПРОТИ	Зарубінський О. О.	398	ПРОТИ
Карпов О. М.	400	ПРОТИ	Кафарський В. І.	401	ПРОТИ
Кириченко С. О.	183	ПРОТИ	Кінах А. К.	128	ПРОТИ
Ковалко М. П.	65	ПРОТИ	Кононенко Ю. С.	181	ПРОТИ
Костицький В. В.	84	ПРОТИ	Крук Ю. Б.	139	ПРОТИ
Ларін С. М.	390	ПРОТИ	Мартиненко М. В.	21	ПРОТИ
Матвієнко А. С.	17	НЕ ГОЛ.	Мельник П. В.	394	....
Петров О. В.	211	ПРОТИ	Плющ І. С.	391	ПРОТИ
Подобєдов С. М.	197	ПРОТИ	Семиноженко В. П.	168	ПРОТИ
Супрун Л. П.	100	ПРОТИ	Ткачук В. М.	86	ПРОТИ
Хорошковський В. І.	9	ПРОТИ	Черновецький Л. М.	219	....
Шевчук С. В.	23	ПРОТИ	Шмаров В. М.	173	....
Юшко І. О.	42	ПРОТИ			

Фракція «Громада»

ЗА -13 ПРОТИ -0 УТРИМАЛОСЬ -1 НЕ ГОЛОСУВАЛО -0

Арабаджи В. В.	79	ЗА	Бродський М. Ю.	215	ЗА
Гадяцький Л. М.	413	ЗА	Донець Н. Г.	420	ЗА
Єльяшкевич О. С.	182	ЗА	Задорожна Т. А.	426	ЗА
Кармазін Ю. А.	134		Константинов Є. С.	51	ЗА
Косаківський Л. Г.	223	ЗА	Лазаренко П. І.	40	....
Омеліч В. С.	415	ЗА	Павловський М. А.	188	ЗА
Плютинський В. А.	410	УТРИМ.	Смірнов Є. Л.	16	ЗА
Чайка В. В.	334	ЗА	Шишкін В. І.	133	ЗА
Шушкевич В. Г.	421				

Фракція Прогресивної соціалістичної партії України

ЗА -6 ПРОТИ -0 УТРИМАЛОСЬ -0 НЕ ГОЛОСУВАЛО -0

Безугла Л. Я.	435		Вітренко Н. М.	160	ЗА
Єльчанінов В. С.	376	ЗА	Квят В. П.	428	....
Лимар Н. О.	432	ЗА	Мазур О. А.	436	ЗА
Малолітко І. Ф.	427		Марченко В. Р.	161	ЗА
Романчук П. М.	424		Савенко М. М.	425	....
Сидорчук М. Ю.	431		Стоженко В. Я.	433	ЗА
Тихонов С. А.	429		Чародєєв О. В.	423	....

Фракція Соціал-демократичної партії України (об`єднаної)

ЗА -1 ПРОТИ - 20 УТРИМАЛОСЬ -1 НЕ ГОЛОСУВАЛО -0

Ананко Є. П.	206	ПРОТИ	Андресюк Б. П.	445	ПРОТИ
Волковський А. П.	446		Губський Б. В.	443	ПРОТИ
Дворкіс Д. В.	408	ПРОТИ	Заєць В. В.	450	ПРОТИ
Заплатинський В. М.	416	ПРОТИ	Зінченко О. О.	441	ПРОТИ
Іщенко О. М.	96	ПРОТИ	Король В. М.	202	ПРОТИ
Корчинський А. І.	205	ПРОТИ	Кравчук Л. М.	437	ПРОТИ
Кремень В. Г.	442		Мельнічук С. І.	444	ПРОТИ
Мокроусов А. О.	213	ПРОТИ	Песоцький М. Ф.	449	ПРОТИ
Плужніков І. О.	440	ПРОТИ	Попеску І. В.	204	УТРИМ.
Порошенко П. О.	12	ПРОТИ	Развадовський В. Й.	69	....
Стоян О. М.	18	ЗА	Суркіс Г. М.	71	ПРОТИ
Франчук І. А.	7	ПРОТИ	Череп В. І.	158	ПРОТИ
Шуфрич Н. І.	70	ПРОТИ			

Група «Незалежні»

ЗА -1 ПРОТИ - 8 УТРИМАЛОСЬ - 4 НЕ ГОЛОСУВАЛО -0

Агафонов М. І.	28		Головатий С. П.	222	....
Горбачов В. С.	127	ПРОТИ	Гошовська В. А.	178	ПРОТИ
Єрмак А. В.	83	УТРИМ.	Квятковський І. В.	11	ЗА
Ківалов С. В.	135	ПРОТИ	Кірімов І. З.	95	ПРОТИ
Ковач М. М.	72	УТРИМ.	Левцун В. І.	447	....
Марчук Є. К.	438		Омельченко Г. О.	146	УТРИМ.
Онопенко В. В.	439		Пересунько С. І.	448	ПРОТИ
Раханський А. В.	4		Ржавський О. М.	46	....
Трофименко Л. С.	37	ПРОТИ	Черненко В. Г.	48	ПРОТИ
Чубатенко О.М.	216	УТРИМ.			
Щербань В.П.	41	ПРОТИ			

Фракція Селянської партії України

ЗА -1 ПРОТИ - 2 УТРИМАЛОСЬ -1 НЕ ГОЛОСУВАЛО -7

Баранчик І. І.	358		Довганчин Г. В.	369	НЕ ГОЛ.
Довгань К. В.	345	НЕ ГОЛ.	Довгань С. В.	342	НЕ ГОЛ.
Дроботов А. І.	355	НЕ ГОЛ.	Кирильчук Є. І.	350	ЗА
Коломойцев В. Е.	106		Новик А. М.	353	НЕ ГОЛ.
Салигін В. В.	171	ПРОТИ	Сацюк В. М.	362	НЕ ГОЛ.
Спіженко Ю. П.	67	УТРИМ.	Суслов В. І.	343	....
Чікал А. В.	191	ПРОТИ	Шпак О. Г.	14	НЕ ГОЛ.
Шпігало В. Є.	364				

Фракція партії «Реформи і порядок» — «Реформи-центр»

ЗА -12 ПРОТИ -1 УТРИМАЛОСЬ - 1 НЕ ГОЛОСУВАЛО - 1

Беспалий Б. Я.	404	ЗА	Білас І. Г.	120	....
Білоус А. О.	405	ЗА	Бондаренко В. Д.	212	ЗА
Борзов В. П.	335	ПРОТИ	Ємець О. І.	392	ЗА
Жир О. О.	35	ЗА	Зварич Р. М.	326	ЗА
Коліушко І. Б.	402	ЗА	Кощинець В. В.	88	....
Криворучко Ю. З.	118		Литюк А. І.	56	УТРИМ.
Осташ І. І.	126		Пилипчук І. М.	124	....
Пинзеник В. М.	117	ЗА	Подгорний С. П.	395	ЗА
Ратушний М. Я.	164		Сахно Ю. П.	406	ЗА
Стецьків Т. С.	396	НЕ ГОЛ.	Стецько Я. Й.	89	....
Терьохін С. А.	214	ЗА	Філенко В. П.	393	ЗА
Цехмістренко В. Г.	154				

Група «Відродження регіонів»

ЗА - 0 ПРОТИ - 22 УТРИМАЛОСЬ - 2 НЕ ГОЛОСУВАЛО - 1

Абдуллін О. Р.	97	ПРОТИ	Акопян В. Г.	131	ПРОТИ
Антоньєва Г. П.	98	ПРОТИ	Бортник В. Ф.	189	ПРОТИ
Буряк С. В.	193	НЕ ГОЛ.	Ващук К. Т.	20	ПРОТИ
Волков О. М.	208		Гавриш С. Б.	176	ПРОТИ
Гаркуша О. М.	130	ПРОТИ	Гуров В. М.	32	ПРОТИ
Данильчук О. Ю.	156	ПРОТИ	Діяк І. В.	179	ПРОТИ
Жеваго К. В.	149	ПРОТИ	Жовтіс О. І.	138	ПРОТИ
Задорожній О. В.	217		Засуха Т. В.	93	ПРОТИ
Звягільський Ю. Л.	43	ПРОТИ	Козак Я. І.	150	ПРОТИ
Кучеренко О. Ю.	80	ПРОТИ	Марченко О. А.	201	ПРОТИ
Матвієнков С. А.	55	ПРОТИ	Насалик І. С.	85	УТРИМ.
Нечипорук В. П.	194	ПРОТИ	Пашковський Л. Б.	184	ПРОТИ
Рибак В. В.	45	ПРОТИ	Сопрун С. І.	129	ПРОТИ
Ткаленко І. І.	90		Чаговець В. М.	180	УТРИМ.

Фракція Народного Руху України (перша)

ЗА -0 ПРОТИ -0 УТРИМАЛОСЬ - 14 НЕ ГОЛОСУВАЛО - 1

Бондаренко О. Ф.	318	УТРИМ.	Глухівський Л. Й.	341	УТРИМ.
Григорович Л. С.	320	УТРИМ.	Джемілев М.	316	УТРИМ.
Кендзьор Я. М.	333	УТРИМ.	Ключковський Ю. Б.	339	УТРИМ.
Коваль В. С.	324	УТРИМ.	Косів М. В.	116	УТРИМ.
Костинюк Б. І.	338	УТРИМ.	Креч Е. Е.	328	НЕ ГОЛ.
Танюк Л. С.	166	УТРИМ.	Удовенко Г. Й.	311	УТРИМ.
Чорноволенко О. В.	332	УТРИМ.	Шепа В. В.	325	УТРИМ.
Шмідт Р. М.	115	УТРИМ.			

Фракція «Батьківщина»

ЗА - 0 ПРОТИ - 22 УТРИМАЛОСЬ - 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО -0

Алексєєв В. Г.	172	ПРОТИ	Альохін В. І.	39	ПРОТИ
Бабич В. Г.	218		Білик А. Г.	38	ПРОТИ
Білорус О. Г.	411	ПРОТИ	Блохін О. В.	418	....
Габер М. О.	430		Гнатюк Д. М.	409	ПРОТИ
Гуцол М. В.	388	ПРОТИ	Давидов В. В.	108	ПРОТИ
Кириленко І. Г.	36	ПРОТИ	Кондратевський С. М.	224	ПРОТИ
Куньов І. П.	434		Мартиновський В. П.	29	ПРОТИ
Мельников О. Б.	379	ПРОТИ	Мичко М. І.	60	ПРОТИ
Настенко О. А.	132	ПРОТИ	Правденко С. М.	417	ПРОТИ
Пухкал О. Г.	209	ПРОТИ	Ременюк О. І.	419	ПРОТИ
Сафронов С. О.	30	ПРОТИ	Сушкевич В. М.	422	ПРОТИ
Тимошенко Ю. В.	99	ПРОТИ	Толочко П. П.	407	ПРОТИ
Турчинов О. В.	414	ПРОТИ	Юхновський О. І.	13	ПРОТИ

Група «Трудова Україна»

ЗА - 2 ПРОТИ - 6 УТРИМАЛОСЬ - 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО -1

Горбатов В. М.	6		Деркач А. Л.	159	....
Єдін О. Й.	102	НЕ ГОЛ.	Іоффе Ю. Я.	111	ПРОТИ
Коновалюк В. І.	62		Миримський Л. Ю.	2	....
Пінчук В. М.	26	ПРОТИ	Поляков С. В.	412	....
Свирида О. М.	22	НЕ ГОЛ.	Сергієнко О. І.	101	ЗА
Сирота М. Д.	200		Устенко П. І.	207	....
Фурдичко О. І.	125	ПРОТИ	Чукмасов С. О.	24	ПРОТИ
Шаров І. Ф.	399	ПРОТИ	Шпиг Ф. І.	210	....
Янковський М. А.	47	ПРОТИ			

Напишу вам і я

Депутати-«тіньовики»?

У сесійній залі Верховної Ради біля мікрофона переважно одні й ті самі депутати. На жаль, є такі, зокрема й від Рівненщини, котрих люди бачили лише на передвиборних зустрічах. А нам, виборцям, цікаво знати позицію «свого» депутата, чути його слово... Варто їм пам'ятати істину: від скромності до невідомості —лише один крок.

Володимир БОНДАР,
водій.
Рівне.

Коза — моя годувальниця

Ще 1988 року, передчуваючи занепад ери комунізму, я залишив міську квартиру зі зручностями і купив маленький будинок із сараєм і 12 сотками землі. Через рік придбав козу, поросятко і курей. Сьогодні від чотирьох кіз маю головне джерело прибутку — відро молока щоденно. І, зрозуміло, масло, сир, сметану, ряжанку. Гроші?! Як їх може не бути, коли є смачні й поживні молочні продукти? Адже їх можна продати.

Федір ЗАБОЛОТНИЙ.

Така забудькуватість — неповага до споживача

На виробах Київської кондитерської фабрики зазначено, що термін зберігання — три місяці, але турботливі кондитери «забувають» вказати дату виготовлення печива чи цукерок. Немає дати виготовлення і на вафлях Харківської кондитерської фабрики, хоча також зазначено, що термін зберігання — чотири місяці. А, може, це і є вітчизняний стиль — водити за ніс свого споживача?

Людмила ШУНКОВА.
Іванків
Київської області.

Сумний реєстр священика

Якось випадково почув розмову двох хлопчаків: «Не знаю, що тобі казали батьки про голодомор, а мені тато розповідав, що в їхній сім'ї з голоду померло шість душ...»

Я мало свідомість не втратив від почутого, бо й досі бачу сни про ті страшні часи: тоді померло і моїх шестеро найближчих людей. Довго ця трагедія замовчувалася під страхом життя і смерті. А ось приходський священик Павло Горницький із села Завадівка на свій страх і ризик у книзі записів громадянських справ вів цей сумний реєстр. Він констатував, що люди вмирали не від придуманих хвороб, а саме від голоду. Читаєш цю статистику і жах бере. Ось лише один запис: у Семена Зінченка за червень-липень померло від голоду шість осіб...

А всього за 1933 рік у Завадівці помер 201 чоловік. Така вона, правда.

Федір ЛЮДНИЙ.
Кам'янка
Черкаської області.

Якщо претендент переоцінив свої сили...

Якщо є сумніви, що працівник впорається зі своїми обов'язками, то його приймають на роботу зі скороченим чи випробним терміном. Чому б не застосувати такий підхід і у виборах президента? Можливо, скоротити термін його обрання, щоб у разі помилки виправити її з меншими втратами. Отож пропоную внести відповідні поправки до чинних законів: про обрання президента не на чотири, а на два роки.

О. ТУМЕНКО,
юрист.
Кіровоград.

✔ Фото з конверта

Перша примірка.
Київ.

Фото Анатолія ВОРОХА.

Територія мови

«Чи є в Криму українські школи?» Це запитання Софії Павловської з Полтави привело мене в єдину на півострові гімназію, де навчаються українською мовою.

— Наша гімназія спростувала упередженість скептиків. Вони не вірили, що гімназія відкриється, казали — не знайдемо учителів. Казали: умови погані, діти розбіжаться, адже прийшли з кращих шкіл.

Наталія Іванівна Руденко, директор першої в Криму української гімназії, відверто розповідає про психологічний опір, який довелося долати їй з колегами.

І з почуттям власної гідності додає:

— Тепер з нами рахуються.

Українське мусить бути ненав'язливим і максимально привабливим.
***На фото:** Наталія Руденко (в центрі).*

Перебудова по-сімферопольськи

Тоді, у серпні дев'яносто сьомого, тільки від колективу педагогів залежало, чи пролунає для гімназистів перший дзвоник. За лічені дні старе занедбане приміщення оновилося, помолодшало. Якраз тоді, напередодні першого вересня, я вперше прийшла до гімназії.

У цьому будинку, де ще зовсім недавно була вечірня школа, кімната Наталії Іванівни нічим не нагадувала директорський кабінет. Єдине, що привертало увагу, — картини відомої в Криму художниці Валентини Поляницкої, викладача образотворчого мистецтва в гімназії.

Перший рік училися без спортивного залу, з єдиним туалетом. Однак багатьох батьків непокоїла інша біда — друга зміна.

— Гімназія і друга зміна — це несумісно, — вважає директор.

Одразу на сто учнів тоді поменшало в закладі. Однак простору не побільшало. Треба було переселятися.

17 серпня вони переїхали у двоповерхове приміщення колишнього дитячого садка. Знову серпень став для вчителів місяцем перебудови, вже другої поспіль. І сталося, як вірили: на новому місці перший дзвоник для гімназистів пролунав 1 вересня.

Кроки за горизонт

На серпневій нараді директорів перед початком навчального року міністр освіти автономії Валентина Левіна вручила директору української гімназії Почесну грамоту зі словами: «За мужність і наполегливість».

Ще одну відзнаку, надзвичайно для неї дорогу, показала мені Наталія Іванівна. В День учителя 9-А приніс їй квіти і маленький конвертик з вітальною листівкою: «Спасибо за то, что существует наша гимназия». Написано російською мовою, бо так вони поки що мислять. Власне, по-справжньому українську мову почали вивчати вже тут, у гімназії.

— Ми не питаємо у дітей про національність, — каже співрозмовниця, — але знаємо, що українців і росіян приблизно порівну. Є і кримські татари.

Помітивши мою зацікавленість, директор запросила до кабінету відмінницю навчання дев'ятикласницю Ніяру Сулейманову. Русява, зеленоока, спілкується українською мовою. А ще фанат волейболу, грає у команді гімназії.

До гімназії Ніярі їхати неблизько — з Мар'їно, з-під самого лісу. Іншим — іще далі, з довколишніх сіл: Перевального, Чистенького, Піонерського, Лозового. Минулого року дітей набирали і з Сімферопольського району, їх тут 55. Цьогорічний набір був лише для сімферопольців.

Грант, одержаний від Міжнародного фонду Сороса, дав змогу обладнати комп'ютерний клас, придбати найсучаснішу техніку. Тільки розміститися з нею ніде.

— Гімназія — це невеличка територія української мови, яка з'явилася тут, у Криму, — каже директор. — Треба мову пускати в діло — тоді мовний простір одразу розшириться. Українське мусить бути ненав'язливим і максимально привабливим. Це кредо нашої гімназії.

Вони працюють з усіма. Кожного дня прагнуть знаходити друзів. А от Петро Петрович Кононенко сам їх знайшов.

— Як з неба впав, ніби Бог послав його нам! — не приховує почуттів Наталія Іванівна. — Духовне джерело України, людина патріотична, інтелігентна, він дізнався, що відкрилася наша гімназія, і приїхав з Києва. Розмов тоді довкола було!.. Як же, академік прибув, а я — директор не директор, а так, виконуюча.

Підтримка відомого вченого, директора Інституту українознавства Національного університету імені Тараса Шевченка багато важила для становлення української гімназії в Криму. Він посприяв, щоб Наталія Іванівна пройшла курс директорів гімназій і ліцеїв у Державній академії керівних кадрів освіти. Щоб підняти авторитет гімназії, зв'язав її з гуманітарним ліцеєм Київського університету. Вже вдруге у березні гімназисти проходили в ліцеї навчально-ознайомчу практику, а в червні прийматимуть київських ліцеїстів.

Коли я зайшла до кабінету директора в умовлений час, вона саме цікавилася у психолога, як просувається робота над програмою, спрямованою на пошук обдарованості учнів.

— Нам треба знайти зернятко обдарованості в кожної дитини, — звернулася Наталія Іванівна вже до мене. —Кожна дитина нам цікава — а їх у нас 420, наступного року буде 500.

Повага до особистості — ось що тут у центрі уваги. А потім усе інше: рейтингові карти, рейтингові табелі гімназиста...

На відстані простягнутих рук

Вже двічі директор їздила до міністра освіти в Київ, але поки що до нього не потрапила. Питання про приміщення залишається для гімназії відкритим. Проект реконструкції з добудовою третього поверху навряд чи можна вважати реальним, враховуючи, що його здійснення потребує щонайменше мільйона умовних одиниць. До того ж, це б означало, що протягом року чи двох навчальний процес ішов би «на валізах».

На думку педагогів, батьків, друзів гімназії нове приміщення поруч — там зараз міститься школа-інтернат, а до 1974 року була українська школа імені Тараса Шевченка.

Зараз директор знайшла розуміння у представництві Президента України в Криму. Їй пообіцяли розробити програму підтримки гімназії. У свою чергу Наталія Руденко порушила питання про те, що гімназія в Сімферополі повинна стати опорою і зразком для майбутніх українських шкіл Криму.

Життя посилає Наталії Іванівні того, хто необхідний. Люди допомагають. Але на особистих зв'язках вона не любить працювати. Треба, переконана вона, щоб на рівні держави все вирішувалося.

Тамара ЛЮДНА.

Крим.

Прикордонникам допомагає фонд

Запитання по суті

Я звільнився з Прикордонних військ. Пенсія мізерна, житла власного не маю. Чув, що в Києві є благодійний фонд, який допомагає таким, як я, у розв'язанні соціальних проблем. Розкажіть про нього.

Андрій КЛИМЧУК,
майор запасу.

Львівська область.

Автору листа відповідає президент Українського державно-громадського благодійного фонду соціального захисту військовослужбовців, пенсіонерів прикордонних військ та членів їхніх сімей Володимир ХРАПУНОВ.

— Прикордонні війська, на жаль, теж не обійшли негаразди сьогодення. З метою поліпшення соціального становища військовослужбовців і був створений весною 1994 року благодійний фонд. Нашими партнерами з надання допомоги є, зокрема, торговельно-виробниче підприємство «Єдність» та корпорація «Укравто», очолювані відповідно Валентиною Чемерис і Таріелом Васадзе.

Завдяки «Єдності», скажімо, ми закупили телевізори для оздоровчого центру в Пущі-Водиці, а «Укравто» виділив нам 3 000 гривень, які пішли сім'ям загиблих прикордонників.

У держави є відповідний резерв харчових продуктів, матеріально-технічних ресурсів на випадок надзвичайних ситуацій. Вони мають певний термін зберігання, по закінченні якого повинні оновлюватися. Харчові продукти, наприклад, реалізовуються через торговельну мережу. Так ось, за домовленістю з Держкомрезервом така можливість надана тим фірмам і підприємствам, які є членами нашого фонду. А вони, у свою чергу, від отриманого прибутку сплачують нам певні відсотки, які спрямовуються на потреби як тих, хто стоїть на варті кордонів, так і пенсіонерів. Члени фонду виділили прикордонникам бензину й дизпалива на 400 тисяч гривень, надали грошову допомогу офіцерам і прапорщикам, кошти на придбання квартир тощо.

Записав
Сергій ЗЯТЬЄВ.

Університет вікнами в поле

Ми просто зобов'язані бути центром науки, культури, духовності регіону в серці України.
На фото: *ректор університету Володимир Кузь та народний артист України Микола Гнатюк.*

Ще вчора, здається, цей маленький провінційний вуз у тихій Умані нагадував човен без весел і вітрил, знесений бурхливими течіями життя на болотисту мілину. Загроза ліквідації вузу була більш ніж реальною. Ще й сьогодні пам'ятають колишні студенти, як збирали підписи земляків і з плакатами пікетували Верховну Раду України, щоб урятувати свій вуз. У такий критичний час з'явився в Уманському педагогічному новий ректор — Володимир Кузь. І ось завершує свій перший навчальний рік Уманський державний педагогічний університет імені Тичини — один з наймолодших в Україні. І його «alma pater», як називають жартівливо студенти свого улюбленого ректора — доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена АН ВШ України В. Кузя.

— Володимире Григоровичу, появу університету в своєму місті земляки називають педагогічним, економічним і ще яким завгодно дивом. За кілька років — три нових факультети, аспірантура і магістратура, шість проблемних лабораторій, спорудження нового корпусу —таки справді десятимильний крок. Можна й про чудо говорити?

— Нині дуже популярне слово «криза», ним стараються пояснити всі біди. Але мало хто пригадує, що слово це грецького походження і в перекладі означає «момент прийняття рішення». Важливо правильно вибрати шлях і мету. Нам це вдалося. А решту додає робота — буденна, нелегка.

— Аргументом не на користь Уманському педагогічному завжди вважалася його провінційність. Іншими словами, якщо вуз у малому місті, далеко від наукових центрів, то підготовка кадрів тут не може конкурувати із столичними?

— Стосовно географії нагадаю, що і американський Гарвардський університет не в столиці розташований, і знамениті Оксфорд та Кембрідж теж далеченько від Лондона. Проблема в тім, що готувати кадри, тим більше педагогічні, хоч у провінції, хоч у столиці за принципами вчорашнього дня недопустимо. Нова доба вимагає нового слова. Ми на порозі третього тисячоліття, що вимагає реформування і розбудови вищої освіти, приведення її у відповідність зі світовими стандартами. Але — з урахуванням власних надбань, на національній основі. Відтак у нашому вузі провідним напрямом науково-дослідної та навчально-виховної роботи обрано «формування творчої особистості вчителя для оновлювальної національної школи».

— А школи, в яких переважно працюють уманські випускники — це школи вікнами в поле, глибинні, сільські...

— Про наш університет теж можна сказати — вікнами в поле: працюємо серед сільського чорноземного безмежжя, адже від Умані до найближчих великих університетських міст 150—200 кілометрів. Тож доля поклала на наш вуз високу просвітительську місію. Ми просто зобов'язані бути центром науки, культури, духовності регіону в серці України. Так, приходять до нас в основному абітурієнти з села, які туди й повертаються з дипломами. Цю слабкість ми постаралися зробити своєю силою — готувати сільського вчителя нової формації. Чомусь побутує думка, що сільська школа — це нижча сходинка. Вона не гірша від міської, а просто інша. Ближча до душі і серця дитини, і в цьому її перевага. Тож стараємося готувати для такої школи, по-перше, вчителя-інтелектуала, по-друге — двопредметника. Викладача, скажімо, біології і географії — з таким розрахунком, щоб, працюючи в малокомплектній школі в глибинці, мав повне навантаження, а відтак і заробіток.

Крім того, сільський учитель повинен бути майстром на всі руки. Для цього у нас майстерні — столярна, гончарна, рукоділля для дівчат - все за повною програмою. Обов'язкове також освоєння комп'ютера. Молодий фахівець має бути у всеозброєнні. По-різному повертається доля, тож у вузі частина наших випускників здобуває основи підприємництва.

— Маєте на увазі нейтральний для такого вузу економічний факультет?

— Економічний факультет називаємо нашим годувальником, адже працює він на контрактній основі, і завдяки цим заробіткам так-сяк зводимо кінці з кінцями. При заснуванні його п'ять років тому був задум готувати викладачів економіки і давати випускникам основи шкільного менеджменту — це просто необхідно майбутнім директорам шкіл, завідувачам відділів освіти, всім, кого не обминуть у роботі адміністративні й господарські турботи.

— Багато уманських випускників служать мистецтву —викладають музику, хореографію, живопис. Хіба що музична академія може похвалитися таким фактом: серед викладачів є народний артист України. Які дороги привели Миколу Гнатюка до Уманського педагогічного?

— Дороги ці давні, скоріше, навіть не дороги, а дитячі та юнацькі стежки. Я тривалий час викладав музику і співи в школах Хмельниччини, тож знав Миколу ще школярем. Разом з хором, яким я керував, майбутній співак здійснив свою, можливо, першу в житті гастрольну поїздку — до Риги. Гарні стосунки витримали перевірку часом, і нині народний артист України Микола Гнатюк за сумісництвом став також професором кафедри музики, образотворчого мистецтва і хореографії нашого вузу. Це чудова нагода розширити горизонти майбутніх педагогів — освітні, мистецькі.

— До слова, про горизонти — в географічному плані: в Умані стверджують, що «наш педагогічний прорубав освітянське вікно не тільки в Європу, але й в Америку»?

— Та, мабуть, найпростіше: без вікон світла всюди бракує. Оці «вікна» міжнародного співробітництва — настійна вимога часу, ми й так засиділися на своєму хуторі. Серед старих гріхів тоталітарної держави нам залишилася у спадщину і тоталітарна система освіти. Наслідками цього ізольованого від світу, законсервованого формування педагогіки, в якій панував авторитарний стиль нівелювання особистості, став брак талановитих, ініціативних і по-справжньому освічених людей у всіх галузях. Тож маємо їздити по світу, придивлятися, що є цікавого й корисного в людей. Наші викладачі бувають на міжнародних конференціях; доктори наук О. І. Хомра та В. О. Степаненко прочитали курси лекцій у вузах Польщі, США. І це тільки один з прикладів. Але найголовніше те, що наші студенти тепер постійно беруть участь у міжнародних програмах, фондах. Ось Слава Вальдман виборов право навчання в Гарвардському університеті протягом одного семестру. Кілька вихованців філологічного факультету три місяці працювали в молодіжних таборах США. Ще двоє студентів природничого факультету здобули перемогу і відповідні гранти у конкурсі «Міжнародна науково-освітня програма».

Освіта, яка по своїй суті є світовим надбанням, не має меж національності, але у кожній країні в процесі реалізації має свої неповторні особливості, що, власне, є національним духом школи. Ось воно, найважливіше для нашого невеличкого вузу: готувати вчителя з планетарним мисленням, що зросло і розвивається на грунті української національної ідеї. Адже вчитель будує нову державу Україну у свій спосіб: він творить її шляхом виховання нового покоління українців-патріотів, а не стогнів за «щасливим минулим» і рабів чужинської субкультури. «Вчителем школа стоїть», — казав великий Каменяр. «А школою — держава» — такий новий рядок дописав до цього твердження час.

Інтерв'ю взяла
Ольга ДАНИЛЕНКО.

Реформувати державу на науковій основі

Правова реформа може бути ефективною лише за умови її грунтовного і всебічного наукового забезпечення. Саме для проведення фундаментальних наукових досліджень у галузі держави і права було створено у 1993 році Академію правових наук України.

Зусилля, які докладалися для створення структурних підрозділів академії з метою більш чіткої організації, цілеспрямованості та спеціалізації в галузі правових досліджень, дали можливість поступово підняти наукові дослідження на якісно новий рівень.

Сьогодні вивчають проблеми злочинності, приватного права і підприємництва Київський регіональний центр, Львівська лабораторія прав людини, лабораторія вдосконалення правового становища жінок, лабораторія з проблем теорії та історії держави і права, міжвідомча лабораторія правового забезпечення розвитку науки і технологій, а також відділення як головні наукові і науково-організаційні центри академії.

Основними напрямами досліджень Науково-дослідного інституту проблем злочинності є: «Криміналістичні, правові та організаційні проблеми використання технічних засобів у боротьбі зі злочинністю»; «Криміналістична характеристика та попередження господарських і корисливих службових злочинів»; «Проблеми теорії та практики виконання покарань»; «Наукове обгрунтування створення державної автоматизованої системи кримінологічної інформації» та інші.

Науково-дослідний інститут приватного права та підприємництва проводить дослідження розвитку приватного права в Україні як необхідної умови становлення національного підприємництва, проблеми становлення і конституційно-правового регулювання інституту приватної власності в Україні та інших проблем становлення й функціонування підприємництва як корінного елементу ринкової економіки. Вчені інституту довели, що за умов сучасної української економіки зростає потреба в розробці паралельно з опрацюванням нового Цивільного кодексу України, самостійного Кодексу про підприємництво в Україні.

Львівська лабораторія прав людини досліджує різноманітні аспекти проблеми реалізації прав і свобод людини.

У 1999 р. до зазначених головних напрямів наукових досліджень додалася проблема правового статусу та діяльності правозахисних громадських організацій в Україні.

З 1996 р. розпочала роботу Лабораторія вдосконалення правового становища жінок. 1996 р. проводилися порівняльно-правові дослідження щодо запобігання насильства в сім'ї. 1997 року співробітники лабораторії працювали над проблемою паритетної демократії в Україні. До проблем розвитку паритетної демократії додалися проблеми підвищення ефективності трудового законодавства щодо регулювання праці жінок, проблема рівних можливостей жінок та чоловіків країн континентального права, проблеми попередження правопорушень у сім'ї, попередження незаконного використання праці жінок поза межами України, порівняльно-правовий аналіз міжнародних актів щодо торгівлі жінками та проституції.

Лабораторія з проблем історії держави і права здійснює дослідження другої половини XIX ст., початку XX ст. та періоду непу. Підготовлено до друку два томи 3-томного Курсу історії держави і права України, за результатами наукових досліджень було проведено два «круглих столи»: «Український парламентаризм (Історія, сучасність, перспективи)» і «Конституція Української Народної Республіки 1918 року».

Основні напрями наукових досліджень — розроблення теоретичних засад правового регулювання організаційних форм науково-технічного потенціалу, вивчення стану нормативно-правової бази діяльності організацій у сфері науки та наукового обслуговування і підготовка рекомендацій щодо її поліпшення, проведення правової експертизи та підготовка проектів нормативно-правових актів органів виконавчої влади, що здійснюють управління наукою та технологіями України, участь у створенні банку даних законодавчих і нормативних документів, які регламентують розвиток науки і технологій у країнах СНД та інші.

Значну наукову роботу виконують відділення академії — теорії та історії держави і права; державно-правових наук і міжнародного права; цивільно-правових наук; проблем охорони навколишнього середовища і аграрного права; кримінально-правових наук. Основним завданням їх є розробка та доопрацювання законопроектів та інших нормативних актів.

За результатами наукових досліджень, що здійснювалися відділеннями, було видано 3,5 тис. найменувань наукової продукції, значну частину яких становлять монографічні дослідження, підручники та навчальні посібники.

Василь ТАЦІЙ,
президент АПрН України,
академік НАН України.

Хроніка. Факти. Події

✔ Київ

Восени можлива міжпарламентська конференція щодо Придністров'я

В Україні побувала делегація молдовського парламенту на чолі з головою депутатської групи дружби з Україною Семеном Дреганом. Вчора його прийняв заступник Голови ВР Віктор Медведчук.

«Ми щиро вдячні від імені парламенту Республіки Молдова керівництву України за участь у врегулюванні придністровської проблеми, — заявив кореспондентові «ГУ» С. Дреган. — Хотілося б, щоб у цьому процесі активніше брала участь і Верховна Рада. Є ідея провести під егідою ВР міжпарламентську конференцію з проблеми Придністров'я». Передбачається, що конференція відбудеться восени.

Під час переговорів з членами депутатської групи ВР України з міжпарламентських зв'язків з Молдовою, яку очолює Петро Порошенко, обговорювалися питання двостороннього співробітництва. Активізувати торговельні відносини покликана ратифікована ВР минулого тижня Угода про економічне співробітництво до 2007 року, яка передбачає зростання товарообороту. Розглядалися також питання про пропуск на спільному кордоні, проблема організованої злочинності. Серед поки що нерозв'язаних — питання про власність Молдови в Україні та України в Молдові.

На саміт ОАЄ

Глава українського МЗС Борис Тарасюк візьме участь у саміті країн—членів Організації африканської єдності 9—13 липня. Під час роботи форуму відбудуться близько 50 двосторонніх зустрічей Тарасюка з главами МЗС країн—членів ОАЄ.

✔ Вашингтон

Проти Мілошевича. За демократію

США знову заявляють про відмову надати допомогу для відбудови зруйнованої бомбардуваннями НАТО економіки Югославії поки при владі там президент Слободан Мілошевич. Але готові підтримати демократичні перетворення в цій країні.

✔ Париж

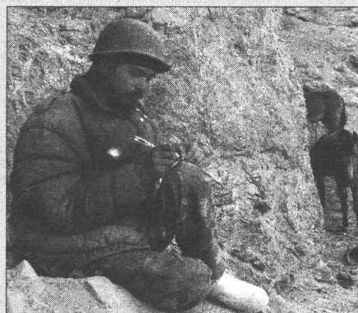
У пошуках Айболитя

Бракує матеріальних ресурсів і коштів для врегулювання кровопролитних міжетнічних конфліктів на Африканському континенті. В Парижі президент Кот-д'Івуара Анрі Конан Бедьє закликав розвинені європейські країни до більшої допомоги африканським державам у розв'язанні цих проблем.

✔ Делі

Індія може закінчити війну

Високопоставлені джерела в уряді Індії повідомили журналістам, що нині республіка «має всі можливості закінчити війну в Кашмірі на своїх умовах». Вони заперечили ймовірність застосування Індією першою ядерної зброї проти Пакистану, підкресливши, що ця країна має виступити з новими конкретними мирними пропозиціями, які Делі готовий розглянути будь-коли.

За повідомленнями кореспондентів "ГУ" та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Превентивні удари: до, після або замість?

Наглухо закрити кордон не можна. Треба вести переговори

Один військовослужбовець загинув, четверо одержали поранення під час бою біля Гребенського мосту в Бабаюртовському районі Дагестану. Російська сторона застосувала бойові вертольоти, що завдали удару по противнику.

Повідомлення з кордонів Чечні з кожним днем дедалі більше нагадують воєнні зведення. Невже все знову починається. Чи це й не закінчувалося? Завдані в понеділок силами МВС РФ так звані превентивні удари по чеченських бандформуваннях спровокували сплеск агресії з боку тих, хто, за ідеєю прем'єра Росії та міністра МВС, повинен був перелякатися і затаїтися. Кажучи «так звані превентивні удари», посилаюся на повідомлення незалежних джерел, за інформацією яких вертолітна атака була насправді відповіддю на чергову вилазку бойовиків у район Кизляра.

Таким «оригінальним» чином МВС силами армії намагається поставити бар'єр на шляху проникнення із Чечні до Росії озброєних бандформувань, провезення зброї та наркотиків. За словами міністра у справах федерації і національностей В'ячеслава Михайлова, саме в цьому — «суть розроблюваних нами підходів до розв'язання цієї проблеми». Адже «наглухо закрити кордон не можна, тож нам треба вести переговори»...

Окрім того, Росія визнає Аслана Масхадова законним президентом Чечні, і тому вважає за необхідне створити умови для того, щоб він контролював ситуацію. Чесно кажучи, останнім часом створюється враження, що хаос на чечено-дагестанському кордоні контролюють усі, хто зацікавлений саме в такому розвитку сюжету.

Щодо прагнення Чечні вийти із складу Російської Федерації, то, на думку Москви, світова спільнота не прийме під свою опіку республіку, де панує сваволя, розгул криміналу, викрадають людей. Інша справа Росія...

Яна ОСАДЧА.

«Вільний електрон», що має незалежність та жорсткість рішень

Портрет політика

Навряд чи хтось стане сперечатися про те, що пост, на який вступає 60-річний Бернар Кушнер, є одним з найнепростіших у сучасному світі. Призначений керівником місії ООН у Косово державний секретар Франції з питань охорони здоров'я аж ніяк не є «випадковою фігурою».

У Франції його називають «старим подвижником гуманітарних акцій», ніхто не забув, що 1971 року він — йому тоді було лише 32 роки — був одним із засновників руху «Лікарі, які не визнають кордонів». На його кандидатурі особисто наполягали і президент Жак Ширак, і прем'єр Ліонель Жоспен: для них було справою честі побачити саме француза на цьому посту.

Кушнер формально не належить до жодної політичної партії, хоча завжди тяжів більше до лівих. Він завжди залишався у французькій політиці таким собі «вільним електроном», що має власний погляд на речі, не боїться виступати з критичними заявами на адресу будь-якої політичної фігури. Цією своєю незалежністю та жорсткістю суджень Кушнер викликає роздратування у багатьох, однак його компетенцію та особисту порядність ніхто не ставить під сумнів.

Ще кілька років тому його всерйоз розглядали як вірогідного кандидата на пост президента республіки, однак йому для цього бракувало насамперед підтримки політичної партії. Може, саме тому йому ніколи не вдавалося заручитися підтримкою виборців, коли він висував свою кандидатуру на виборах.

Зате йому не бракує однодумців — і серед французів, і серед представників інших країн — інтелектуалів ліволіберального спрямування, банкірів, артистів. Що-що, а подобатися оточуючим Кушнер любить і вміє. У нього хороша реакція, він динамічний, чудовий оратор, зрозуміло викладає свої думки, іноді, що називається, «на межі фолу». Йому — небезпідставно — тривалий час ставили за вину певний нарцисизм, самозакоханість. Він ніколи не втрачає нагоди з'явитися на екрані, вступити у відкриту дискусію, «поторгувати фотогенічною зовнішністю».

Без його уваги не залишався останніми роками жоден крупний конфлікт, жодна масштабна гуманітарна акція, чи то в Африці (передусім в Руанді та Заїрі) або на Балканах. Він сам каже, що за тридцять років у світі не було жодної війни, жодного конфлікту, де б він не побував. Курдистан, Еритрея, Сомалі, табори біженців, які залишали В'єтнам на човнах...

Він часто відвідував Боснію під час війни, будучи одним із найзавзятіших критиків «сербського екстремізму». З самого початку конфлікту в Косово Бернар Кушнер був активним прихильником наземної операції проти сербських сил, рішуче відстоював свою ідею щодо права на гуманітарне втручання. Не випадково звістку про його призначення було сприйнято офіційним Белградом доволі стримано: там говорять про «суперечність цієї особистості».

В одному з інтерв'ю газеті «Ліберасьйон» кілька місяців тому Кушнер заявив, що є прихильником жорстких заходів: «Диктатори будуть знати, чим вони ризикують, якщо захочуть піти на крайні методи по відношенню до нацменшин. Європа повинна зробити так, щоб Освенцим, Руанда, Камбоджа й Косово стали б неможливими».

Яна СТАДІЛЬНА (за матеріалами зарубіжної преси). Фото АП.

Скандал у європейській родині

Бойкотом з боку Німеччини ознаменувалося відкриття першої з початку головування Фінляндії в Європейському союзі зустрічі на міністерському рівні в місті Оулу. Каменем спотикання стала німецька мова, використання якої як офіційної вимагали в Бонні, на що прем'єр-міністр Фінляндії Пааво Ліппонен відповів відмовою.

Офіційними мовами ЄС є англійська, французька та мова країни-голови. З 1 липня німецька мова втратила статус офіційної з передачею естафети голови від Німеччини Фінляндії.

На неформальну зустріч до Оулу (північ країни) зібралися міністри торгівлі та промисловості країн ЄС. Міністр економіки Німеччини Вернер Мюллер не приїхав. Мало того, з ФРН надійшли повідомлення, що Бонн бойкотуватиме подібні заходи доти, поки німецькій мові не буде повернено статус офіційної, який вона мала протягом року під час головування спочатку Австрії, а потім Німеччини.

Схоже, однак, що маленька Фінляндія не піддається тиску з боку великої європейської держави. Прем'єр-міністр Пааво Ліппонен з цього приводу сказав журналістам: «Якщо одна мова отримає преференції, то того ж почнуть вимагати й інші мови».

Мовний конфлікт підтверджує, що побоювання, які є у Фінляндії з приводу спроб «великих» в ЄС диктувати свою волю «малим», мають під собою підставу.

Це потрібно кожній армії світу

У центральному будинку відпочинку угорської армії, який розташований на березі знаменитого курортного озера Балатон, відбулася європейська конференція Союзу християнських військових асоціацій.

Це була міжнародна нарада з питань військового керівництва у світлі християнських цінностей. Мета конференції дуже актуальна для Збройних сил України: як християнська віра проявляється в нашому особистому житті, у процесі виконання службових обов'язків.

В Угорщину з'їхалися 220 делегатів з 29 країн Європи та Америки. Українську делегацію представляли християни-військовослужбовці різних конфесій. На конференції було детально висвітлено актуальні проблеми духовного життя військовослужбовців і членів їх сімей.

Що найбільше запало до серця? То це відкрите християнське сповідання керівників Угорської республіки. Це прозвучало у виступах Головного капелана Угорщини, міністра оборони, який сказав, що «після 50-річної комуністичної задухи ми повернулися в Європу через відродження 1000-літніх християнських традицій». І перше, що було зроблено в армії — запроваджено інститут військового капеланства.

До речі, Україна — єдина держава Європи, де ще немає офіційно зареєстрованого об'єднання християн-військовослужбовців. Нині йде копітка робота з підготовки Всеукраїнської конференції християн-військовослужбовців, яку планується провести восени в Києві.

Віталій БІЛИЧ, підполковник запасу.

«Розгляди» триватимуть до жовтня

Урядові Росії треба знайти вихід із тривалої кризи взаємовідносин ще до кінцевих результатів президентських виборів

Москва продовжує впливати на обстановку в нині незалежних державах і російським політикам не байдуже, хто посяде президентське крісло в Україні, вважає Сергій Глотов — депутат Державної Думи від Краснодарського виборчого округу, член депутатської групи «Народовладдя», член Комітету ДД з міжнародних справ, член Європарламенту. Він дав інтерв'ю власному кореспондентові «ГУ» Світлані ФІЛІМОНОВІЙ:

— Сергію Олександровичу, якою мірою «російський фактор» може вплинути на перебіг президентської кампанії в Україні та на її результати?

— Мені не байдуже, кого оберуть Президентом України, оскільки мене глибоко хвилюють відносини між Кримом і Краснодарським краєм, які нині аж ніяк не найкращі. Наведу такий приклад: щоб переїхати через переправу Крим—Кавказ, мешканцеві краю потрібно заплатити 780 тисяч рублів, із них 480 рублів залишається на території України, а 780 тисяч — це сума, за яку можна комфортно доїхати на автомобілі. На тлі таких фактів дуже важко говорити про економічне співробітництво, про елементарні людські контакти. Тому, звичайно, схема відносин між нашими країнами має бути інша.

— Як Ви її собі уявляєте?

— Особисто я — прихильник союзної держави Росії—Білорусі—України. А для того, щоб переконати українську сторону в необхідності створення потрійного слов'янського союзу, можна скористатися насамперед друкованими засобами, електронних ЗМІ, мовленевих компаній. Адже на сьогодні всю зону мовлення до Темрюка включно «забито» українськими передачами. Із Краснодарського краю, наприклад, мовлення на Крим практично не ведеться, однак населенню півострова треба знати, що відбувається в краї. Не можна не враховувати й родинні зв'язки росіян з мешканцями України.

— На Вашу думку, хто з претендентів на президентську владу в Україні має реальні шанси на перемогу?

— Із п'яти претендентів, які визначилися на даному етапі передвиборного періоду, мої симпатії на боці Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка. Я з повагою ставлюся до Петра Симоненка, знаю його особисто, а також за спільною роботою наших делегацій у Парламентській Асамблеї Ради Європи в Страсбурзі. Я добре знайомий з Олександром Морозом, ми краще пізнали один одного, коли він приїздив до Москви для участі в переговорах щодо «великого» російсько-українського договору. Кожен з них достойний стати главою держави, але країні потрібен один президент. Тому, я гадаю, що ліві і центристи України мають об'єднати зусилля навколо Голови Верховної Ради і енергійно проводити його виборчу кампанію. Успіх гарантовано стовідсотковий.

— На Ваш погляд, хто з політичних партій чи представників ділових кіл Росії має намір підтримати президентську кампанію в Україні?

— У мене склалося таке враження, що в Росії поки що ніхто всерйоз про це не замислився. Гадаю, нині діючий Президент РФ підтримуватиме нині діючого Президента України, однак нам ніхто не заважає надавати підтримку тій людині, на кого «ставлять» ліві та центристські сили України, і певен, що Олександр Ткаченко має всі шанси, щоб перемогти.

— П'ять років тому гроші відіграли значну роль в обранні Леоніда Кучми. Чи припускаєте Ви, що нині російська політична еліта захоче надати фінансову підтримку певному кандидатові в Президенти України?

— Цілком можливо, адже взаємини України з Росією «зав'язані» передусім на нафті й газі, на поставках, боргах, взаємозаліках. Ці «розгляди» триватимуть до жовтня місяця включно, і процес відбуватиметься енергійно і негласно. Його учасники визначать прийнятну кандидатуру на главу держави — стратегічного партнера Росії.

— Чи може позиція Леоніда Кучми щодо стосунків з НАТО негативно відбитися на взаємовідносинах двох держав?

— Безперечно, намір Леоніда Кучми реалізувати перехід на військово-технічні стандарти НАТО передбачає роз'єднання військових структур Росії та України, а його політика, орієнтована на дії на догоду Заходові, здатна посварити наші народи.

— Якщо Олександр Ткаченко стане президентом, на Ваш погляд, чи буде рівень взаємин між Україною і Росією таким, як між Росією і Білоруссю?

— Я переконаний, що Олександр Ткаченко зробить усе можливе, щоб об'єднати слов'янські держави. Але розв'язання цього питання відкладається... Люди відчули, що таке кордони, митні перепони, і бажають позбутися всього того, що значно ускладнює нормальне людське життя. Наприклад, і Темрюк, і Темрюцький район, і Тамань завжди мали тісні контакти з Керчю. Багато хто їздив навчатися до Керчі, а не в Краснодар, тому що так було набагато ближче, і переправа не заважала, багато людей одружувалися з того й того боку кордону. Нині звичайне людське спілкування коштує дуже дорого і фактично заморожується. Тому і урядові України, і урядові Росії треба знайти вихід із тривалої кризи взаємовідносин ще до кінцевих результатів президентських виборів.

Фондів безладдя і планів громаддя

310 мільйонів гривень надійшло до бюджету за перше півріччя від приватизації об'єктів державного майна. Для порівняння. За весь минулий рік було виручено 360 млн. гривень. Та за тим, що ситуація не покращилася щодо можливостей продажу, ставлення до приватизації і поглядів на цей процес покупців. Хоч як дивно, але все-таки вдається щось продавати. Так коротко підбив підсумки роботи голова Фонду держмайна України Олександр БОНДАР.

Нині одне з найболючіших питань — як погасити заборгованість з пенсій, зарплат, соціальних виплат та збитки, завдані населенню, яке довірялося на початку десятиліття Ощадбанку та Укрдержстраху. Можливо, погасити частково за рахунок державної власності? Нещодавно Президент підписав указ, за яким до продажу пропонуються курортні санаторії і готелі, а також високоліквідні об'єкти промисловості. Справа за урядовим переліком об'єктів і узгодженням його з територіями. Завдання ж фонду — максимально добувати гроші.

Слід сказати, що приватизація аж ніяк не до душі місцевим органам влади, що й створює напругу у відносинах між ними і ФДМУ. У міру того, як наближаються президентські вибори, на місцях зростає протидія процесу приватизації. Тут воліли б, аби об'єкти були передані в комунальне управління. Проте Олександр Бондар вважає: якби все погоджувалося з місцевою владою, то приватизація давно поклала б край. Фонд робить свою справу, не звертаючи уваги на окрему думку місцевих столоначальників. Однак щоб зняти напругу в стосунках, в указах передбачається зазначати, скільки грошей залишиться в розпорядженні територій, а скільки — перераховуватиметься до центрального бюджету. Та незважаючи на це, чиновники на місцях знайшли непоганий спосіб протидіяти фонду. Вони заручаються підтримкою галузевого міністерства та Національного агентства по управлінню корпоративними правами, (яке є захисником власності № 1), звертаються до Кабінету Міністрів і — квит. Виходить рішення чи розпорядження КМ залишити об'єкт недоторканним, передавши його в комунальне управління.

Голова Фонду держмайна наголошує, що за рахунок приватизації сподіватися на виплату соціальних боргів легковажно. Достатньо подивитися тільки на обсяг продаж фондових бірж, які засмучують навіть невиправних оптимістів. Це досить небезпечна тенденція. Тому перш ніж щось планувати, варто подумати, чи знайдуться покупці з грішми.

— Сьогодні вони в дефіциті — говорить Олександр Бондар. — Нас налякали «прихватизацією», мовляв, усе пограбують, порозтягують, а головний винуватець — фонд. А тим часом лише у приватній власності об'єкти можуть розвиватися природно, що й показує практика роздержавлення.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

Куточок раю для дітей і президентів

Ви втомились Канарськими островами? Завітайте в «Колибу»

 Українські підприємці

Ресторанно-готельний комплекс «Колиба» нещодавно був місцем уїк-енду центральноєвропейських президентів. З такої нагоди заасфальтували дорогу до селища Брюховичі під Львовом, а господареві, Дмитрові Щербану, надали пільговий кредит для будівельних робіт. Втім, коли він почав облаштовувати «Колибу» й прилеглі території, про президентів не було й мови...

«Колиба», як заміський ресторанчик-забігайлівка, була місцем до задушевних зустрічей, нерідко останньою точкою «водіння кози», хоча й не вирізнялася добрим сервісом. Довго стоїш у черзі, ще довше жуєш шашлик-підошву. Отакою Дмитро Щербан застав «Колибу» кілька років тому, навідавшись сюди пообідати з приятелями. Вони напівжартома запропонували викупити ресторан. Так і сталося.

Кнайп у Львові та його передмістях — силасиленна. Чимало власників намагаються наздогнати Захід і найменуваннями («Таверна», «Фастфуд») і «забугорними» претензіями в дизайні, музиці, меню. Дмитро Щербан розвернувся від цих тенденцій на 180 градусів і вибудував відпочинковий комплекс як колоритне гуцульське обійстя. У дерев'яних спорудах, прикрашених давніми рукотворними килимами, легко дихається, розмовляється. Ненав'язливо звучить українська музика, дзюркочуть по камінцях струмочки, поряд із вашим столиком зеленіє цибулька, часник. Хочете переночувати — будь ласка. До ваших послуг — ошатні кімнати з усіма зручностями. А невдовзі відчинять двері родинні котеджі, на рівні європейського комфорту (включно з телефонним зв'язком) і водночас наближені до природи: з вікон видно озера, співає птаство, кукурікають півні. До речі, озера — почищено, облаштовано роздягалками і смітниками.

— Душа болить, коли бачу, як наші рідні українці кидають сміття у воду. Невже вони вороги своїм дітям? — потерпає господар, який вклав у «Колибу» та прилеглі території кошти, душу, фантазію й усі сантименти, пов'язані з родинним буковинським гніздом. Від колишнього ресторану залишилася тільки назва.

Меню — виключно з українських страв. Та й що може бути смачнішим? Початкове від «Колиби» подобається і простим, і крутим. Та навіть заможним більше смакують звичайнісінькі страви: куліш, що його готують у казані за вашої присутності, крижавки, вареники з грибами. Забагнеться свіжого коров'ячого чи козячого молока — вам принесуть його ще теплим. А ціни передбачено для всіх категорій споживачів: одному подадуть фазана, іншому — вітамінний салат із кропиви або ж напрочуд смачний овечий сир, який робить мати Дмитра Щербана у Вашківцях на Буковині. Овочі — із власних теплиць, екологічно чисті.

Загалом Брюховичі як зона відпочинку останніми роками почали занепадати. Спорожніли колишні піонерські табори, і нині їх території прибирають до рук сектанти різного гатунку. Це обурює Дмитра Щербана, ображає його християнські почуття.

— Чому ми маємо віддавати їм душі наших дітей? — хвилюється батько двох синів — Сашка і Дениса — та восьмирічної донечки Анни-Марії (на знімку вона разом із двоюрідною сестричкою Роксоланою). Підприємець має намір створити в Брюховичах притулок для дітей загиблих міліціонерів, а ще привезти з гір хати і облаштувати для відпочинку справжнє гуцульське село. На кожному обійсті будуть і грядки, і худоба, і птиця, і песик із котиком. Одне слово, все життя, а не його імітація. Маленький рай для втомлених цивілізацією і... Канарськими островами.

Під час підготовки до саміту Дмитро Щербан зіткнувся з тим, що у Львові переводяться висококваліфіковані офіціанти. Він створює власну елітарну школу офіціантів, де навчатимуться фахівці, які вже мають вищу освіту і знають іноземні мови.

... А під час президентського уїк-енду Леоніда Кучма потис господареві руку й сказав: «Добре, що ти вклав гроші вдома...»

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

У номер

✔ Черкаси

«Автотранс» погрожує страйком

Усі види автоперевезень стали збитковими, повідомляє у своїй заяві рада Черкаської обласної автоасоціації «Автотранс» та обком профспілки працівників автотранспорту і шляхового господарства. Катастрофічно зростає заборгованість у заробітній платі, перед бюджетом і Пенсійним фондом. Кошти на рахунках автопідприємств відсутні. Бензин за нинішніми цінами вони купувати не можуть. Тож підприємства асоціації складають із себе відповідальність за припинення обслуговування маршрутів і перевезення вантажів в окремих районах області. А в разі нерозв'язання проблеми регулювання цін на пальне на рівні 60 коп. за літр та відшкодування збитків від пільгових перевезень пасажирів загрожують з 10 липня повністю припинити роботу автотранспорту.

✔ Суми

Інвестиції? Бітте!

Сьогодні на Сумщині через брак коштів не реалізовано десятки перспективних проектів з розвитку переробної і харчової галузей промисловості. Проте нині в підприємців області з'явилася можливість залучати до їх реалізації німецькі капітали й технології. Середній термін інвестування проектів —5—8 років під 12 відсотків річних.

Підтримати економіку області погодилися лейпцізька інвестиційна група «Леменн—Ріхтер», яка вже зацікавилася 38 інвестиційними проектами вартістю від 10 тисяч до кількох мільйонів доларів кожен.

✔ Донецьк

На батьківщину гривні валюта не прагне

За п'ять місяців цього року в Україну повернено 4,8 мільйона доларів, за весь минулий рік — 8 мільйонів. Такі результати роботи обласної комісії з питань повернення в Україну валютних цінностей, які незаконно перебувають за її межами. І хоча до 268 суб'єктів господарювання було застосовано санкції, а за деякими фактами (приміром, діяльності КП «Універсал» —Макіївка, Макіївського металургійного комбінату, ТОВ «Укрспецназ» — Горлівка) було порушено кримінальні справи, більша частина валюти осіла на закордонних рахунках.

Фахівці наголошують, що майже 80 відсотків неповерненої валюти припадає на період до 1996 року, коли законом не передбачалася відповідальність за невиконання бартерних угод.

✔ Рівне

Фіктивні фірми — справжні справи

Рівненські податківці цьогоріч виявили 38 фіктивних фірм, на рахунках яких заблоковано близько 177 тисяч гривень, з яких понад 48 тисяч у вигляді штрафів уже стягнуто до бюджету. Проти семи таких фірм порушено кримінальні справи. Ще на дев'ять передано матеріали щодо скасування рішень про державну реєстрацію. Усього, як повідомив голова державної податкової адміністрації у Рівненській області Анатолій Сташко, нинішнього року зареєстровано 112 випадків ухилення від сплати податків, порушено 104 кримінальні справи та протокольне провадження, до суду передано понад 30 кримінальних справ, до кримінальної відповідальності буде притягнуто 54 особи.

✔ Фотофакт

На фотовиставці професійних кореспондентів і аматорів «Czeh press photo», що триває в Українському домі в Києві, представлено 2532 роботи 199 авторів.

Фото Олександра КУКЛАХМЕТОВА (ДІНАУ).

Сусаніни в економіці не перевелися

Відколи Україна стала незалежною державою, багаточисельні рецепти для видужання економіки не спрацьовують, внаслідок чого соціальне становище в державі з кожним роком погіршується

Погляд вчених

Два слова — про діагноз

Це можна пояснити лише одним: до цього часу не поставлено об'єктивного діагнозу хвороби, що спричинила занепад економіки та зубожіння переважної частини населення. Аналіз структури найважливіших пропорцій відтворення (ми не маємо ані простого, ані розширеного) показує, що питома вага фонду оплати праці найманих працівників у ній з 1990-го по 1995 рік зменшилася на 7,6 відсотка, а фонду відшкодування спрацьованих засобів виробництва — відповідно збільшилася на 6,9 відсотка. На 1,3 відсотка зменшилася питома вага накопичення в суспільному виробництві.

Фонд оплати праці скоротився за п'ять років на 9,97 млрд. грн., або на 7,6 відсотка. Якщо скоригувати цю цифру відповідно до індексів зростання середньої заробітної плати, то на початку нинішнього року ми одержували приблизно на 14,7 млрд. грн. менше, ніж на початку десятиліття.

Цей та інші чинники (розрив економічних зв'язків, спричинений розвалом Радянського Союзу, підвищення цін на енергоносії тощо) призвели до падіння виробництва споживчих товарів щонайменше на 70 відсотків. І на стільки ж — реальних доходів населення.

На рівень життя населення істотно вплинув і перерозподіл витрат на житлово-комунальні послуги між державою і населенням, коштом останнього. Вважаємо, що це була одна з найбільш невдалих реформ у державі. А задум був благородний — зменшити тиск на вітчизняного виробника. І його можна було б втілити в життя, якби до розробки такої програми були залучені фахівці із макроекономіки, заробітної плати, оподаткування фізичних та юридичних осіб, а не представники житлово-комунального господарства та іноземні експерти, яким байдуже звідки гроші — з бюджету держави чи кишені населення. І ось маємо: 15 відсотків сімей отримують житлові субсидії та майже 30 відсотків не сплачують за житлово-комунальні послуги від 4 місяців і більше. Негатив цієї реформи відчуває кожна українська сім'я. Здійснити таку реформу можна було за рахунок перерозподілу складових ВВП, наприклад, включення частини податку на прибуток підприємств і організацій до заробітної плати та пенсій. За такого підходу до розв'язання проблеми ми сьогодні могли б мати податок на прибуток підприємств і організацій в розмірі всього 10 відсотків, а населення не почувало б себе таким знедоленим.

Як справи? Як у Польщі...

Деякі реформатори кажуть: «Реформи потребують жертв», посилаючись при цьому на Польщу. Але в Україні гіперінфляція в 1993 році в 3,5 разу була більшою, ніж у Польщі в 1900 році. Починаючи з 1991 року, номінальна місячна заробітна плата і ціни на споживчі товари та послуги стабілізувалися, внаслідок чого реальна заробітна плата в 1991—1993 роках становила 99,7—97,1 відсотка, а з 1994-го почала зростати. На сьогоднішній день у Польщі середньомісячна заробітна плата становить 360 доларів США, а середня пенсія за віком — 160 доларів. То, виходить, живемо не так, як у Польщі.

В Україні місячна реальна заробітна плата становила в 1991 році 48,7 відсотка, в 1992-му — 66,7 відсотка, а в 1993 році — всього 22,8 відсотка. І хоча з 1994-го вона почала зростати, але її падіння в 1993-му дається взнаки досьогодні. У 1998 році середня заробітна плата в Україні становила 46,5 долара США, що в 7,7 менше, ніж у Польщі, а середня пенсія за віком — усього 13,4 долара, що майже в 12 разів менше. Це сталося тому, що знехтували радикальними реформами в соціальній сфері.

Кисню, кисню...

Згідно з чинним законодавством в Україні діє розгалужена мережа надання різних видів пільг та компенсацій населенню. За оцінкою фахівців Мінфіну, це обійшлося б країні в 1997 році в майже 15 млрд. гривень, а з житловими субсидіями, — у близько 16,5 млрд. гривень. Але переважна частина пільг і компенсацій продекларована тільки відповідними статтями законів України чи постанов Кабміну. Реальні кошти на зниження квартплати, вартості проїзду в міському транспорті та ін. не передбачаються у видатковій частині державного та місцевих бюджетів. Як наслідок — житлове господарство та міський транспорт не має достатніх коштів для відтворення власних фондів та їхнього розвитку.

Тепер щодо кредитів МВФ та Світового банку. Негаразди в економіці спонукають уряд брати кредити в міжнародних фінансових організаціях. Але їх необхідно своєчасно повертати та ще й з процентами. Кредити ці немов би наркотик потребують дедалі більшої ін'єкції, посилюючи фінансову кризу в державі. У такий спосіб ми інвестуємо не власну, а чужу економіку, економіку тих країн, з яких в Україну імпортуються споживчі товари. До того ж, в Україні порушена пропорція між грошовою наявною масою та ВВП. У 1997 році рівень монетизації в Україні становив 13,6 відсотка від ВВП, тоді як в Польщі 40 відсотків.

Обережно зі скальпелем

За що треба братися передусім? За ліквідацію допущеного перекосу в оплаті праці по відношенню до зростання цін на споживчі товари та за відновлення на рівні 1990 року пропорції оплати праці найманих

працівників у відтворювальній структурі валового суспільного продукту. Це дасть змогу за півроку погасити заборгованість із заробітної плати, пенсій, стипендій, допомог через індексацію доходів у сфері матеріального виробництва, спрямувавши суми індексації на спеціальний рахунок Національного банку України, а звідти — на погашення заборгованості. Паралельно —слід розробити механізм підвищення заробітної плати, пенсій, стипендій та допомог до певних меж.

Одночасно з тим треба внести до Верховної Ради України пропозиції щодо скасування всіх пільг та компенсацій (окрім житлових субсидій та виплат допомоги сім'ям, які опинилися за порогом бідності). Це дасть змогу цивілізовано розв'язувати питання розвитку тих галузей, які зараз недоотримують фінансування.

В основу всіх обгрунтувань рівня життя окремих категорій населення має бути покладено прожитковий мінімум, мінімальний споживчий бюджет та межа бідності. Відсутність до цього часу цих мінімальних соціальних стандартів рівня життя не дає можливості правильно визначити соціальну політику щодо доходів населення.

Кредити мають братися не під гарантії уряду, а конкретними підприємствами. За іноземні інвестиції підприємства повинні розплачуватися готовою продукцією. За такого підходу до справи технічне переоснащення діючих підприємств буде здійснюватися за новітніми технологіями, бо ця продукція має бути конкурентоспроможною на світовому ринку. Потребує удосконалення чинне законодавство щодо залучення інвестицій — слід збільшити наявну грошову масу. Це сприятиме підвищенню купівельної спроможності та ліквідації кризи неплатежів.

Хотілося б, щоб ці пропозиції знайшли відображення в програмі хоча б одного з кандидатів у Президенти України, тоді він матиме шанс перемогти за повної підтримки обездолених людей.

Тетяна КІР'ЯН,
Микола ШАПОВАЛ,
кандидати економічних наук.

Чи багато багатих у Криму?

Достеменно відомо, що на півострові щонайменше кілька десятків мільйонерів. Та точної цифри не назве навіть податкова держадміністрація автономії. Їй відомо лише те, що майже 200 тис. кримчан регулярно отримують гроші, крім основного місця роботи, ще й за сумісництвом, виявляючи чудеса винахідливості у прагненні відвести прибутки від оподаткування.

А ті, хто не має можливості жити в холодку, тобто в тіні, заздрячи своїм спритним колегам і цілим підприємствам, дедалі голосніше виступають за дотримання принципу рівних податкових умов для всіх без винятку ділових людей. Бо досі сумісників — багатоверстатників (звісно, без тіньовиків) статистика зафіксувала смішотворно мало. Приміром, усього одна особа показала сукупний прибуток у півмільйона гривень, чотири громадянини — до 300, 13 — до 100, 22 — до 50 тисяч.

Сотні тисяч «засвічених» гривень за рік деякі підприємці, співзасновники банків, власники великих пакетів акцій отримують у вигляді дивідендів. Суму непоказаних «наварів» не знає ніхто, її можна обчислити лише приблизно.

Надії додає те, що з масовим отриманням ідентифікаційних кодів контролювати прибутки громадян держави стало простіше. Схоже, загальне декларування прибутків виведе з «тіні» й підпільних мільйонерів, адже очікується «амністія» тіньових грошей українських громадян, почалася масова видача магнітних карток з основними даними на кожного жителя.

Прибутки за основними місцями роботи, як свідчить Держкомстат автономії, у кримчан дуже скромні: 170 гривень на кожного трудівника в еквіваленті повної зайнятості. У промисловості кожний працюючий отримав 192 гривні, у сільському господарстві — 86, в освіті — 130, медицині — 156, культурі — 105, мистецтві — 180. Причому, це не означає, що такі суми люди отримали на руки, бо заборгованість заробленого відшкодують нескоро. Що вже казати про відправлених у неоплачувані безстрокові відпустки.

Той, хто працює в галузях економічної діяльності, свідчать статистики, заробляє за годину рівно гривню. За рік зарплата помешала на 10%, майже на стільки за цей час зросли ціни на товари і послуги.

В еквіваленті цілковитої зайнятості у 2,5 разу вища середня зарплата в авіаторів, моряків водного транспорту і банківських працівників, трохи вища у залізничників, зв'язківців, комунальників і управлінців.

Віктор ХОМЕНКО.

Автономна Республіка Крим.

Допомога поза розкладом

Виноградівський геріатричний будинок-інтернат

Майже на 9 млн. гривень уже отримали закарпатці вантажів гуманітарної підтримки. Серед тих, хто досі не залишає регіон лиха без турботи та уваги — державна акціонерна компанія «Ліки України».

Нещодавно відправлена нею велика партія медикаментів вітчизняного виробництва надійшла до Виноградівського геріатричного будинку-інтернату. Допомога була дуже доречною, бо в стінах цього опікунського закладу, збудованого неподалік мальовничої Чорної гори, вже кілька років діє реабілітаційний центр. Тих, хто переніс інсульт, інші тяжкі хвороби, тут не поспішають записувати в довічні інваліди, а терпляче, по-домашньому, виходжують. І небезуспішно. Лікує не тільки чудове гірське повітря, а й своєрідна методика, освоєна групою лікарів-ентузіастів під керівництвом Терези Ігнатоля-Кадар. Про ентузіазм сказано не заради красного слівця. Медики, обслуговуючий персонал, справді, дуже багато — аж до тренажерів — роблять самі з підручних засобів. За половинного і дуже нестабільного бюджетного фінансування, коли навіть на харчування людям похилого віку, підопічним, яких виключено хворобами з активного життя, бракує коштів, сподіватися можна тільки на чуйність і добру волю. Директор будинку-інтернату Степан Керечан зумів подружитися саме з такими людьми. З колгоспу «Прикордонник» сюди щоранку доставляють свіже молоко, за символічною ціною — цілющу шиянську мінеральну воду. Колгоспні майстри обладнали зручними меблями місцевий буфет, в якому будь-хто із бажаючих може тепер посидіти за чашечкою кави. В міру сил переймаються турботами будинку-інтернату і Хустський кінопрокат, який надсилає сюди безплатно кінофільми, і ЗАТ «Меблева фабрика» з Виноградова, яка турбується про пристойний стан холів і палат, і навіть фермер Іван Бабич з «капустяного краю» Заріччя, котрий забезпечує інтернат овочами...

А тепер ось знайдено ще одного надійного помічника. Медикаменти, зібрані вітчизняними фармпідприємствами, доставило обласне виробниче об'єднання «Фармація». Причому суворо перевіривши терміни зберігання препаратів і відсортувавши їх за призначенням. За словами генерального директора об'єднання Євгена Мазуренка, майже всі постачальники поставилися до надання допомоги дуже відповідально. Приміром, у посилки з Кіровоградщини навіть було вкладено супровідні рецептурні листки та листівки з теплими побажаннями отримувачам.

Нині «під дахом» об'єднання зосереджено всю медичну допомогу, яку направляють до Закарпаття. Вибір патронату не випадковий. За роки реформ і перебудов тут зуміли зберегти мережу безвідмовно діючих державних аптек — міських і сільських, загальний централізований склад медикаментів, звідки за розпорядженням обласного відділу охорони здоров'я їх і розвозять за необхідними адресами. Така чіткість і відповідальність у роботі імпонує Комітету міжнародної допомоги, емісари якого охоче й довірливо співпрацюють з об'єднанням «Фармація». Досвід Закарпатської облфармації, по суті, підтверджує саму ідею створення ДАК «Ліки України». Голова правління компанії Олександр Біловол вважає, що формування фармацевтичного ринку в пореформеній країні, яка переживає найжорсткішу кризу, але конституційно задекларувала виконання соціальних програм, має максимально відбуватися під державним контролем.

Людмила МЕНЖУЛІНА,
Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Спека: полегшення не буде

(Початок на 1-й стор.).

Втім, хоч якогось полегшення найближчими днями очікувати не доводиться. Синоптики прогнозують жарку, суху погоду з нічною температурою 16—23, денною — від 28 до 34 градусів тепла. Та найбільше не пощастить південним та східним областям: тут спека досягне 37 градусів, що зумовить підвищену ймовірність пожеж. Мешканці західних областей можуть трохи розслабитися. Адже тут завтра-післязавтра пройдуть короткочасні дощі, грози, град, а подекуди зливи зі шквалами та поривами вітру 15—22 м/с. Відтак ртутний стовпчик знизиться до позначки 23—28 градусів. Столиця та її область, як завше, залишаються в епіцентрі розпечених пристрастей — в тому числі й метеорологічних. Слабкий вітерець не вплине на погоду, й киян не рятуватиме навіть тінь — 31—33 градуси вдень.

Схоже, єдиними, хто з олімпійським спокоєм спостерігає за безжальним «смаженням» всього і всіх, залишаються метеорологи. Вони стверджують, що така погода для липня — у межах норми, а підвищення температури у цьому місяці очікується лише на 1—1,5 градуса вище норми. І вагалі, синоптики радять не забувати, що, за кліматичними даними, липень — то середина літа і, зрозуміло, найспекотніша пора року. Так що природа своє діло добре знає. А от чому люди не змогли підготуватися до абсолютно передбачуваного ходу подій — то вже небесну канцелярію зовсім не хвилює.

Оголошення

Зміни до інформації про випуск акцій першої емісії відкритого акціонерного товариства «Металургійний комбінат «Азовсталь»

Розділ другий «Дані про емісію акцій» викласти у такій редакції:

2. Дані про емісію акцій:

2.1. Наказ Фонду державного майна України від 18.09.1996 р. № 69 — АТ «Про створення акціонерного товариства».

2.2. Випуск акцій здійснюється у документарній формі. Мета випуску — засвідчення права акціонерів на власність майном, приватизація державного майна.

2.3. Розмір статутного фонду акціонерного товариства — 793 550 570,00 (сімсот дев'яносто три мільйони п'ятсот п'ятдесят тисяч п'ятсот сімдесят) грн. Обсяг емісії акцій: 793 550 570,00 (сімсот дев'яносто три мільйони п'ятсот п'ятдесят тисяч п'ятсот сімдесят) грн. Випускається 3 174 202 280 (три мільярди сто сімдесят чотири мільйони двісті дві тисячі двісті вісімдесят) простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн. (двадцять п'ять копійок) кожна.

2.4. Порядкові номери та серії акцій — від 000 000 000 01 по 003174202280, серія А.

2.5. Цей випуск акцій є першим випуском.

2.6. Порядок розміщення акцій.

№ п/п Спосіб розміщення акцій	Термін продажу акцій		Акції		Частка у статутному фонді, %
	Початок	Закінчення	Кількість, шт.	Вартість грн.	
1 Статутний фонд товариства	—	—	3174202280	793550570	100,0
2 Власність організації орендарів	—	—	1380014280	345003570	43,48
4 Пільгове розміщення акцій, у т. ч.:	Виконано		146935120	36733780	4,63
4.1. Розміщення акцій серед працівників підприємства, яке приватизується	Виконано		62449400	15612350	1,97
— за приватизаційні майнові сертифікати	Виконано		57172880	14293220	1,8
— грошові кошти та КС	Виконано		5276520	1319130	0,17
4.3. Керівникам підприємства за КС	Виконано		84485720	21121430	2,66
5 Продаж акцій на конкурентних засадах					
5.1 На сертифікатних аукціонах за ПМС	Виконано		115316019	28829005	3,63
5.1.2. На спеціалізованих аукціонах за КС	01.08.98	01.11.98	793550571	198387642,75	25,00
5.3. Продаж акцій за некомерційним конкурсом			634841021	158710255	20,00
5.3.1. — за грошові кошти	01.10.98	01.01.99	634841021	158710255	20,00
5.4 Продаж акцій за грошові кошти	—	—	103545269	25886317,25	3,26
5.4.1 — через фондову біржу	01.10.98	01.01.99	103545269	25886317,25	3,26

2.7. Виплата дивідендів здійснюється за рішенням загальних зборів акціонерів, за підсумками роботи за рік.

2.8. Фактори ризику:
— можливі зміни у законодавстві та оподаткуванні;
— прогресивні темпи інфляції;
— погіршення економічного становища в країні;
— обставини форс-мажору.

Голова правління В. О. САХНО.

Арбітражний суд м. Києва постановою про перевірку ухвали в порядку нагляду від 03.06.1999 року скасував ухвалу попереднього засідання арбітражного суду м. Києва від 29.03.99 р. у справі № 3/143 про визнання КСП «Теремки» банкрутом і призначення розпорядником майна АКБ «КИЇВ» (заявник).

Уважаемые акционеры ОАО «Харьковнефтепродукт»

Сообщаем, что в связи с требованием акционеров, владеющих более 10 % акций ОАО «Харьковнефтепродукт», в повестку дня внеочередного общего собрания акционеров, назначенного на 19 июля 1999 года, вносятся следующие дополнительные вопросы:

1. Об основных направлениях деятельности ОАО «Харьковнефтепродукт».

2. О полномочиях членов наблюдательного совета ОАО «Харьковнефтепродукт». Об избрании Председателя Наблюдательного совета и переизбрании наблюдательного совета ОАО.

3. Об отчуждении имущества объекта незавершенного строительства в пос. Затишье.

Еще раз приглашаем принять участие во внеочередном собрании акционеров ОАО и напоминаем, что оно состоится **19 июля 1999 года в 11 часов** по адресу: г. Харьков, ул. Магнитогорская, 1. С материалами можно ознакомиться по адресу: г. Харьков, Госпром, 4 подъезд, 5 этаж.

Телефон для справок 43-61-00.

Правление ОАО «Харьковнефтепродукт».

Арбітражний суд Житомирської області (262014 вул. Бердичівська, 25) порушив справу № 159 «Б» /1559 від 17.06.99 р. про визнання банкрутом «Виробничо-постачально збутового підприємства «Олевськліспостачзбут» (м.Олевськ, Житомирської обл., Олевський р-н, вул. Чапаєва, 1а; р/рахунок 2600160, код ОКПО 25308489, МФО 311614 — банк АППБ «Аваль» м. Н. Волинська).

ЧП ПМТО «ТСВ»

объявляет о ликвидации.

Претензии принимаются в течение месяца по адресу: г. Днепропетровск, пр. Кирова 40, оф. 911.

Арбітражний суд Черкаської області (257016, Черкаси, вул. Шевченко, 307) порушив справу №08/1283 про визнання банкрутом ВК МП «Агрофірма «Сонях» (258730, Черкаська обл., м. Тальне, вул. Клари Цеткін), р/р 29091301790059 у Ватутінському відділенні ПІБ «Україна», МФО 354217, код ЗКПО — 21377482.

Претензії кредиторів і санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Вінницької області (287100, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справу про банкрутство № 203/10-342 ВАТ «Котюжанське хлібоприймальне підприємство», 288640, ст. Котюжани, Мур-Куриловецького р-ну Вінницької області. Р/р 26004200028001 в Мур-Куриловецькому відділенні АК АПБ «Україна», МФО 302203, код ЄДРПОУ 953378.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця.

Арбітражний суд Вінницької області (287100, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 397/5 про банкрутство ВАТ «Чечельницький цукровий завод», 288520, смт. Чечельник, Вінницької області, вул. Заводська, 1. Р/р 26004200882002 в Чечельницькому відділенні АК АПБ «Україна», МФО 302366, код ЄДРПОУ 00371860.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця.

Арбітражний суд м. Києва (252030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44в) порушив справу № 20/223 про банкрутство НВК фірми «Алекс і К» м. Київ (вул. Сагайдачного, 25); р/р 2609619 в УСБ м. Києва, МФО 322089, код 19031670.

Кредиторам звертатись протягом місяця до арбітражного суду.

Арбітражний суд Миколаївської області (327009, м. Миколаїв, пл. Леніна, 1) порушив справу № 2/1720 про банкрутство СП «Миколаївської універсальної торгбази» (327037, м. Миколаїв, вул. Пригородна, 15); р/р 460112 в АПБ «Україна», МФО 326148, код 01760032.

Кредиторам звертатися протягом місяця до арбітражного суду.

У номер

✔ Дніпропетровськ

Що вирішують кадри?

З ініціативи Дніпропетровської облдержадміністрації у Кривому Розі на Північному гірничо-збагачувальному комбінаті призначено нового директора — Миколу Колесника. Цим ніби знову нагадали, що кадри вирішують усе. Адже останнім часом на комбінаті більш як удвічі скоротилося виробництво продукції, у п'ять разів зменшилася рентабельність. Кредиторська заборгованість зросла майже втричі, з виплати заробітної плати — вшестеро. Скрутнішої, ніж тут, ситуації сьогодні немає на жодному іншому підприємстві області.

✔ Запоріжжя

Додали віку чеським електровозам

Перший капітально відремонтований і модернізований чеський електровоз ЧС-4, якими здійснюються майже всі пасажирські залізничні перевезення в Україні, колектив ВАТ «Запорізький електровозоремонтний завод» передав локомотивному депо «Київ—пасажирський». До 2002 року на замовлення Південно-Західної залізниці зерівці мають відремонтувати й модернізувати 130 локомотивів «Шкоди», які вже виробили свій ресурс. Заводчани гарантують до 15 років безпечної експлуатації модернізованих машин.

Замовлення фінансує «Укрзалізниця», до того ж — «живими» грошима.

✔ Житомир

Пиво з медалями

Два сорти пива — «Старий Бердичів» і «Бердичівське оригінальне» — здобули «золото» на міжнародній дегустації в Мінську. А конкуренція була серйозна: пивовари Білорусі, Росії та України представили там 140 сортів пива, якість якого оцінювали експерти з Чехії, Польщі, Німеччини. Крім бердичівців, золоту медаль за хмільний напій одержали також пивовари з білоруського міста Ліда. Спеціальним дипломом оцінено високий художній рівень оформлення продукції Бердичівського пивзаводу.

✔ Спорт

Наші студенти отримали п'ять. Медалей

На Універсіаді-99, яка проходить в Пальма-де-Мальорці, наша команда завоювала першу золоту медаль. Її отримав 21-річний гімнаст із Херсона Олександр Береш, який став кращим в абсолютній першості.

Інзі Шкарупі не вистачило кількох сотих бала, щоб здобути «бронзу» — у неї четверте місце, п'яте — у Вікторії Карпенко, а восьме — у Ольги Тесленко.

У змаганнях з плавання Денис Завгородній (Дніпропетровськ) на дистанції 800 метрів вільним стилем виграв «бронзу». В естафеті 4х200 м наша команда, в яку входять Антон Бердников, Владислав Тайдамака, Артем Гончаренко та Ростислав Сванідзе, лише 1,16 секунди програла американцям і посіла друге місце.

Ще одну срібну медаль до скарбнички збірної України поклав шпажист Олександр Горбачук. На 5 липня в нашої збірної була 1 золота, 3 срібних і 1 бронзова медалі.

Жіноча збірна з баскетболу, вигравши другий матч в команди Китаю — 76:62, продовжить боротьбу за нагороди універсіади.

Завод обличчям до людей

ВАТ «Могилів-Подільський машинобудівний завод», мабуть, єдине підприємство, де трудівникам сплачують вартість витрат на лікування

Досвід

Підтримати тих, хто опинився на лікарняному ліжку, запропонував керівник підприємства, заслужений машинобудівник України Всеволод Морозовський. З його ініціативи також встановлено заводську пенсію: 520 колишніх виробничників одержують щомісяця від 20 до 30 гривень, залежно від стажу роботи на заводі. Сам Всеволод Віталійович вважає, що для людей можна і треба робити більше. Тільки б не заважали...

На машинобудівному — 2,5 тисячі трудівників. Кожен, за висловом Морозовського, має... свій млин.

— ?!

— Млини, — пояснює співрозмовник, — основна наша продукція. Як і крупорушки, подрібнювачі та навантажувачі зерна. Скажімо, млинів завод уже виготовив більш як три тисячі штук.

Вони мелють борошно не тільки в нас: до 80 відсотків їх експортують за кордон. На зарубіжний ринок пробивалися самі. Директор про те навіть згадувати не хоче — так це було непросто. Держава, хоч як прикро — бо для кого ж заробляють валюту? — не підтримала зовсім. Доходить до смішного, продовжує В. Морозовський. На одній із міжнародних виставок споживачі вирішили придбати експонати — діючі машини. Коли директор почав пояснювати, що він не має на це права, в іноземців очі полізли на лоба. «Як, — дивувалися вони, — ви не можете продавати свою продукцію?!.». З'ясовується, щоб так зробити, треба було спершу повернути машини додому, дочекатися проплати за них і тільки тоді передати споживачеві.

Зарубіжні конкуренти, навпаки, йдуть на все — тільки б завоювати наш ринок. Відпускають продукцію у розстрочку аж на 5 років. Та ще й встановлюють пільги: перший рік покупець повністю звільняється від сплати. Ще один спосіб — надання продукції під реалізацію. От і виходить: наші вироби хоч і дешевші і якість їх непогана (млин може працювати усі 24 години на добу), але купують не їх, а зарубіжні, бо умови вигідніші.

— Наше підприємство, — каже голова комітету профспілки Анатолій Науменко, — мабуть, одне з небагатьох зберегло майже всю соціальну інфраструктуру. Продовжуємо утримувати два дитсадки на 500 місць, базу відпочинку на Чорному морі, дитячий оздоровчий табір. У ньому відпочивають ще й діти із Чорнобильської зони. Загальна сума витрат на соціальну сферу чимала — протягом року майже один мільйон гривень, окрім 7,5 мільйона обов'язкових платежів і податків. Скажіть, хіба це не додатковий внесок до бюджету? А ще постійно надаємо допомогу школі, технікуму, лікарні. Купуємо медичне обладнання, інструментарій тощо. Кошти на все це, зрозуміло, мали б іти із бюджету. Чому ж тоді держава не хоче бодай на дещицю підтримати такі підприємства, як наше?..

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

«Златогор» проривається за кордон

Горілка «Трапезна» має сталий попит

Експорт

Спробу тотального прориву на міжнародний ринок розпочав колишній Золотоніський лікеро-горілчаний завод, а нині — державне виробниче підприємство «Златогор», що на Черкащині. Скуштувати елітну горілку «Златогор», «Графську» та інші отримали змогу в Канаді, Австралії, Франції, Чехії, Угорщині, а нещодавно велика партія виробів із Золотоноші надійшла до Азербайджану.

Проте, щоб напоїти українськими спиртними напоями закордон, їх треба розлити у сучасні європейські пляшки. Для цього, звісно, потрібні неабиякі кошти. Але не секрет, що держава, намагаючись максимально «викачати» кошти з лікеро-горілчаних та спиртових підприємств, позбавляє їх обігових засобів.

Директор ДВП «Златогор» Анатолій Жуковський бачить лише один спосіб боротьби за виживання — постійне підвищення якості, розширення асортименту, який нині доповнився відразу десятком найменувань. Це, зокрема, горілки «Консул», «Елегант», лікер «Шанс».

Фото Бориса ДВОРНОГО (ДІНАУ).

«Титанічне» відродження

Реконструкції

В Армянську, розташованому на півночі Криму, звідки донедавна тікали безробітні, приємна новина: оживає кримське державне об'єднання «Титан», яке годувало це місто хіміків.

З приходом нового директора Євгена Дмитрієва трудівники з надією зустріли 30-річчя підприємства. Зуміли запустити цех амофосу, який уже встиг дати 14,5 тисячі тонн добрив. Удалося також збільшити використання потужностей виробництва з випуску двоокису титану. Це дало змогу повністю розрахуватися із заборгованістю у зарплаті, яка тяглася ще з минулого року.

З далеких підробітків люди потяглись назад до міста, почувши про те, що відновлюється цех «Титан—1». Нині в розпалі підготовка до відкриття цього пріоритетного для підприємства цеху, який свого часу змушені були зупинити через відсутність сировини та цілковиту зношеність основного технологічного устаткування. Вдалось домовитися з колегами — хіміками зі спорідненого підприємства з Сум, звідки тепер почало надходити в кредит необхідне устаткування. У серпні тут небезпідставно очікують на першу продукцію оновленого цеху. Одночасна робота двох цехів дасть можливість працівникам «Титану» отримувати вдвічі більше продукції. Ще одна новина теж підносить настрій колективу: адміністрація підприємства уклала угоду з київським акціонерним комерційним банком «Форум» про довгострокове фінансування. Згідно з договором отримані кредити надходитимуть на поповнення оборотних коштів «Титану».

Кошти, що вже справно почали надходити, дадуть можливість якнайшвидше закінчити технічне переозброєння основних виробничих цехів.

Зокрема, реконструювати відділення білої фільтрації, а це підвищить якість двоокису титану до рівня світових стандартів.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Реклама

Державне підприємство МО України ДП "БПМТЗ" пропонує:

1.	Плита ДСП 3,5 х 1,75	36,75	грн/лист
2.	Кахель облицювальний "Х"	12,66-16,86	грн/м кв.
3.	Фарби масляні 3 кг	13,05-14,55	грн/банка
4.	Цемент М-400 50 кг	6,76	грн/мішок
5.	Дошка хвойна 20-50 мм	від 175,28	грн/куб
6.	Шпалери корюківські	4,50-7,70	грн/рул
7.	Сітка плетена оцинкована 15 м кв	від 49,05	грн/рул
8.	Ванни чавунні 1,5; 1,7 м	384,00	грн/шт
9.	Цвяхи будівельні	від 1,20	грн/кг
10.	Плити газові "Норд"	228,80	грн/шт
11.	Радіатори чавунні 7-ми секційні	58,40	грн/шт
12.	Унітаз "Компакт"	64,04	грн/к-т

Здійснюємо:
- автопослуги 10-20 тн 0,95-1,15 грн/км
- розпиловку деревини 32,74 грн/куб

Завітайте до нас, і Ви придбаєте майже всі будівельні матеріали за помірними цінами.

т./ф. (044) 444-81-95; (04497) 72-102

16.07.99 г. в 10.00 по адресу: г. Бровары, ул. Кирова, 16, в каб. 7 состоятся публичные торги по реализации заложенного имущества, а именно: неоконченного строительства тепличного хозяйства, расположенного в с. В. Дымерка по ул. Совхозной, 9, Броварского района. Начальная стоимость имущества — 553 350 грн. (пятьсот пятьдесят три тысячи триста пятьдесят гривен).

Лица, желающие принять участие в публичных торгах, должны внести за 3 (трое) суток до начала торгов 10% от начальной стоимости имущества на депозитный счет государственной исполнительной службы Броварского района.

За справками обращаться по тел.: 8 (044-94) 4-11-76, Чижевская З. В.

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 236860.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311123.
12 4567890

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України